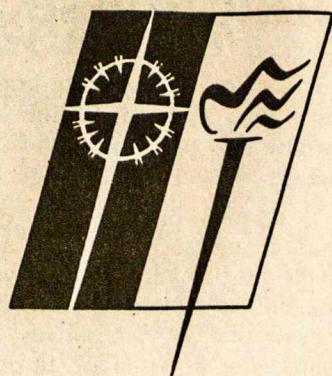

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 5 (2448) 1997 SAUSIS-JANUARY 28

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA — \$1

Nauji keliai - seni batai

Autoritetiniai, diktatoriniai režimai tarpukario Europoje kai kuriuos kraštus palietė visu įmanomu smarkumu. Nors tos santvarkos jau griuvusios ir pasmerktos, padaryta įtaka tai vienaip, tai kitaip vis dar jaučiama.

LIETUVA buvo viena tų nelaimingųjų kraštų, patekusių penkis dešimtmečius trukusio žiaurion, vėliau kiek švelnesnės komunistinės diktatūros. Atgavus nepriklausomybę, sakytas, rašytas, gal ir sapnuotas žodis "demokratija" tapo kelrodžiu. Aiškesnio kelio betgi dar nebuvo matyti. Tai savaime suprantama, nes kas buvo susiklostę mąstyme ir gyvenimo praktikoje, negalėjo per naktį, nė per metus ar kitus subyrėti. Senosios sanklodos daugelyje sričių savo reikšmės neprarado. Tas kartais prasikiša santykiuojant su sovietmečio žmonėmis, vertinant ir svarstant kai kuriuos klausimus. Išeivijoje daugeliui užkliūva ir kalbinės problemos, daugiausia nereikalingų svetimžodžių vartojimas spaudoje. Apie tai nemažai rašoma, jautriai apeliuojama. Užkliūva ir kai kurie akį rėžiantys pavadinimai, kurių nepriklausomoje Lietuvoje, atrodo, turėtų nebūti. Nepriklausomybę atgavus, milicijos pavadinimas grįžo į senąjį prieškarinį vardą "policija". Tačiau liko komisariatai ir komisariatai. Kam ta maišatis? Ir neaišku, kodėl nenorima grįžti ir juos pavadinti kaip seniau buvo – viršininkai, inspektoriai, valdininkai, nuovados. Taipgi be reikalo prilipęs laikosi dar žodis "nacionalinis". Prieš karą nesunkiai buvo išsiaiškinama lietuviškais pavadinimais valstybinis, tautinis. Nėra abejonės, kad Lietuvos kalbininkai rūpinasi terminologijos atlietuvinimu. Ir šioje srityje "išsilaisvinimas" reikalingas. Telioka laukti ir linkėti sėkmės.

KAS buvo okupacijos nutraukta 1940-taisiais, atrodo, turėtų būti tiesiama. Atstatant valstybės nepriklausomybę bent jau pavadinimai, kiti kokie išoriniai ženklai ar administraciniai padaliniai turėtų tą tęstinumą liudyti, kiek tik įmanoma išjungiant okupacijos padarytas įtakas. Tai palengvintų ir orientaciją į tikrąsias demokratijas, kurios nuo seno išvirtinios, gerą praktiką įgijusios, jokių vidinių perversmų ar pertvarkų nepaliesios. Iš jų reikėtų daug ko mokytis. Tiesa, kiekvienas kraštas prisitaiko demokratinis principus pagal savo reikmes, bet vis dėlto bėgantis laikas dažnai reikalauja ir atitinkamo lankstumo. Štai žinant kaip Vakaruose vyksta rinkimai, stebina Lietuvos pasirinktas variantas, apsunkintas balsuotojų nuosmimo (50 plus 1) reikalavimu, ištemptas per daugiamandatis ir viennandatis pavidalų balsavimus, su pavarčių viršūnėmis ir apačiomis kandidatų sąrašuose. Visa tai apvaldyti ir gerai atlikti reikia nemažos biurokratinės organizacijos. Perkrautas rinkiminių vežimas negali būti lengvai stumiamas – gaistamas laikas, eikvojamas lėšos. O rezultatai galėtų būti pasiekiami paprastesniu būdu, kuris praktikuojamas ir seniai išmėgintas Vakarų demokratijose. Pirmiausia keistinas tas sovietinis "varymas" balsuoti. Balsoja tie, kurie nori, kuriems įdomi politika, kurie jaučia pareigą tai atlikti. Pasyvieji neturėtų nustatinti – balsavimas įvyko ar ne. Pasyvumas, kylantis dėl įvairių priežasčių, negali būti sureikšminamas, nulemiantis įvykį. Kiek čia betūko, kad praėjusio rudens seimo rinkimai būtų įstrigę apgailėtinoje būklėje, nors ruošiasi stropiai. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Pasisekė prekybos misija

Ministerio pirmininko Jean Chretien ir 9 Kanados premjerų kelionė Azijoje pasibaigė sausio 20 d., jiems aplankius Pietų Korėją, Filipinus ir Tailandą. Prekybos plėtimo misija laikoma sėkminga, nes buvo užmegztos kalbos dėl \$2.3 milijono vertės sutarčių, iš jų \$874 milijonams duoti tvirti pažadai.

Misijai dalyvaujant Kvebeko premjerui Lucien Bouchard vis dėlto pavyko išvesti Kvebeko atsiskyrimo klausimo, pasiūlyta draugiškais visų premjerų ir ministerio pirmininko santykiais.

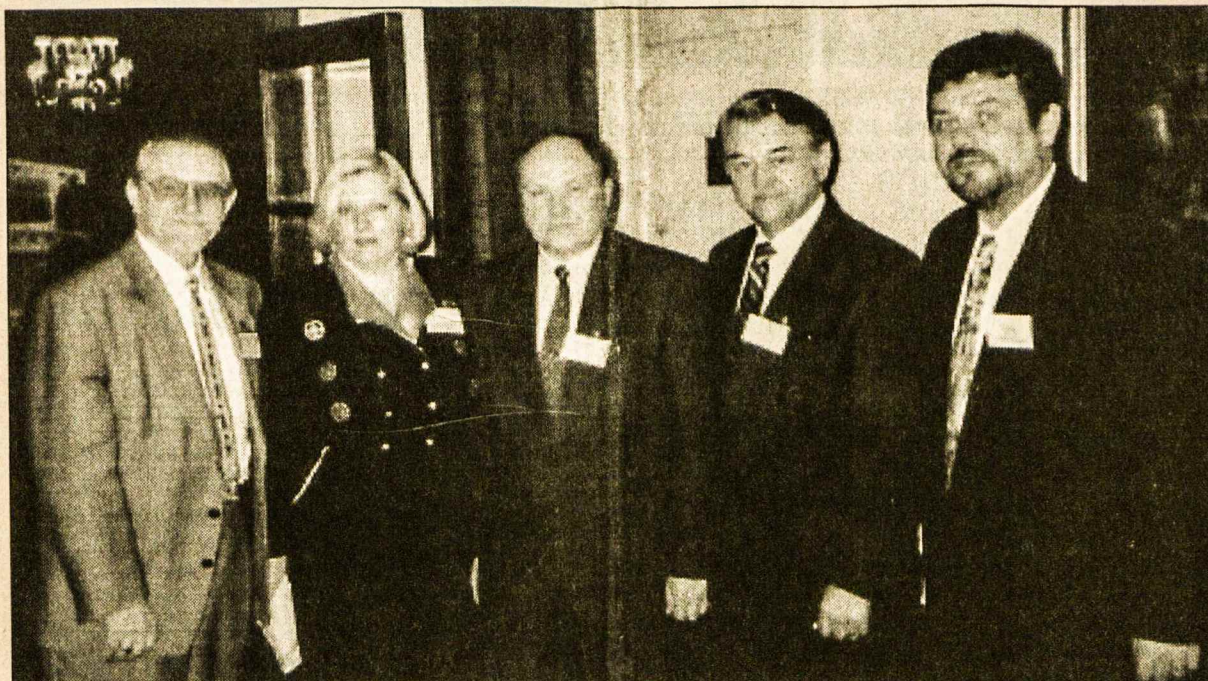
Nors Saskatchewan premjeras Roy Romanow siūlė, kad prekybos misijose būtų naudojama darbo unių vadovams dalyvauti, Canadian Labour Congress pirmininkas Bob White ir Canadian Auto Workers unių vadovas Buzz Hargrove teigė, kad politikai turėtų patys iškelti visus svarbiuosius klausimus. Jų teigimu, visiems žmogaus teisių gynėjams turėtų rūpėti visi nusižengimai, kurie buvo akivaizdūs misijai keliaujant Azijoje, pvz., neteisingi darbo įstatymai, aplinkos tarša, vaikų įdarbinimas.

Ryšių atnaujinti su Prancūzija ministeris pirmininkas iš Azijos skrido į Paryžių, kur susitikio su prezidentu Jacques Chirac ir ministru pirmininku

Alain Juppe. Prancūzijos prezidentas 1995 m. padarė diplomatinį netaktą prastardamas, kad Prancūzija gal ir pripažintų Kvebeko nepriklausomybę. Susitikime buvo stengiamasi sustiprinti Prancūzijos ir Kanados ekonominį ryšį bei jų prekybą su Europos bendruomene. Pietų Korėja jau pralenkė Prancūziją, perimdama šeštą vietą kraštų, prekiaujančių su Kanada, sąraše. Norima bendradarbiauti su Prancūzija vykdančios prekybos iniciatyvas Azijoje. Bus aptariamasi ŠAS (NATO) plėtos reikalai, Ruandos problemos ir būsimas prancūzakalbių valstybių vadovų pasitarime metų pabaigoje. Sausio 22 d. J. Chretien atidarė naujai remontuotą Kanados kultūrinį centrą Paryžiuje.

Nukrito Kanados vadovo ir jo vyriausybės populiarumas sausio mėnesį (9%). Tik 46% apklaustų kanadiečių sakėsi, kad balsuotojų už liberalus, jei šiandien vyktų rinkimai. Tai yra žemiausias liberalų įvertinimas nuo 1993 m. rinkimų. J. Chretien populiarumą paveikė jo pasirodymas "CBC Town Hall" diskusijų programoje, kur publika rodė jam didelį nepasitikėjimą vyriausybei neišpildžius liberalų partijos pažadų panai-

(Nukelta į 2-rą psl.)

Baltiečių verslo tarybos surengtame kanadiečių verslininkų susirinkime Toronte dalyvavę veikėjai ir svečiai. Iš kairės: KLB pirmininkas ALGIS VAICIŪNAS, I. STOŠKUTĖ-PEARCE, Klaipėdos meras SILVESTRAS ŠUKYS, Kanados parlamento narys JESSE FLISS, Lietuvos ambasados reikalų patikėtinis JONAS PASLAUSKAS. Jesse Fliss už nuopelnus Lietuvai yra apdovanotas Gedimino ordinu

Naujos viltys Jungtinėse Tautose

Atėjus naujam generaliniam sekretoriui, laukiama naujų vėjų bei reformų, tikimasi didesnio Amerikos palankumo. Buvusi Amerikos ambasadorė JT Madeleine Albright, manoma, stipriau remis JT pastangas, gyviau domėsis ir Lietuvos reikalais, apie kuriuos ji neblogai žino

SALOMĖJA NARKELIŪNAITĖ, Niujorkas

Naujieji metai Jungtinėse Tautose prasidėjo viltingu ženklu. Pagaliau išrinktas naujas generalinis sekretorius. Pastaruosius penkerius metus buvusis Afrikos regiono atstovas egiptietis Boutros Boutros-Ghali, kad ir nenorom, turėjo pasitraukti. Diplomatinis pasaulis ir klausia: kas gi laimėjo? Ir atsako: Jungtinės Tautos paaukojo jį, kad laimėtų Amerika.

Atrodo gana ironiška. Amerika – šios tarptautinės organizacijos pagrindinė steigėja ir taip jau įsikolinusi, kad net suvaržiusi jos veiklą, net panaudojusi veto teisę Saugumo taryboje prieš antrąjį egiptiečio terminą, po ilgos kovos išėjo laimėtoja. Pagal jos norą naujuoju generaliniu sekretorium išrinktas anglakalbis asmuo – Ghanos diplomatas Kofi Allan, ilgametis JT valdininkas, pastaruju metu buvęs gen. sekretoriaus pavaduotoju taikos reikalams Bosnijoje.

Ambasadorės laimėjimas

Dar neaišku, kokią kainą JAV sumokėjo Prancūzijai už tai, kad toji atsisakė savo reikalavimo, būtent JT gen. sekretorius turėtų būti asmuo prancūziškos kultūros, koku buvo Boutros Boutros-Ghali. Bet tai buvo savotiškos rūšies laimėjimas, kurį pasiekė tuometinė JAV ambasadorė JT Madeleine Albright. Ir tai rodo, kad ambasadorė ne taip sau sėdėjo JT nuo 1993 m. – ji yra gerai susipažinusi su pasaulinės politikos menu. Iš keturių kandidatų, kuriuos turėjo Afrikos valstybių balsavimo regionas, daugelio manymu, buvo parinktas pats geriausias. Ghanietis Allan yra artimiausiai susijęs su JT, čia dirbęs pastaruosius 30 su viršum metų, turįs daug draugų, ir nuo sausio 1-osios, kai pradėjo eiti savo pareigas, turi daug kompetentingų patarėjų.

Tai, suprantama, svarbu, tačiau pats svarbiausias dalykas, kaip dabar jam seksis paveikti JAV, kad jos pradėtų mokėti savo mokesčius, kurių nemo-kėjo dėl įvairių priežasčių, o svarbiausia neva dėl to, kad JT labai "išlaidžiai tvarkėsi". Ir ilgą laiką, pirma JAV kongresas, o paskui jau ir administracija dėl visų JT nesėkmių ėmė kaltinti vien tik JT gen. sekretorių, nors tasai jau buvo įvykdęs daugelį reformų, kokių reikalavo JAV. Be to, jis pats vienas nieko ir

negali nuspręsti, jei nepritaria JT nariai.

Išeinančiojo linkėjimas

Todėl, atrodo, visiškai rimtai skamba ir naujameninis Boutros Boutros-Ghali linkėjimas Amerikai. Paskutinį kartą uždarydamas savo kabineto, esančio 38-ajame dangoraižio aukšte, duris, jisai pasakė: "Prezidentas Clinton turėtų laikytis praeitųjų metų pasižadėjimo. Jis buvo pažadėjęs vetuoti JT rezoliuciją, rekomenduojančią, kad būčiau perrinktas antrajai kadencijai, ir tai, kad sumokės Amerikos skolas Jungtinėse Tautose. Jis jau įvykdė pirmąją to pasižadėjimo dalį. Dabar gi jis įpareigotas įvykdyti ir antrąją".

Daug kas bando spėti, kaip naujam gen. sekretoriui pavyks sulaukti tos antrosios "dalies". Nekantriai laukiama, kada gi įvyks to JT vadovo "kelionė į Kanosą". O Vašingtone jau viliamasi, kad gal gi ir pavyks šitam Afrikos vyriui, gerai angliškai ir diplomatiškai išsilavinusiam, suminkštinti JAV kongreso širdį, kad pagaliau būtų sumokėta skola. Pagal JT apskaičiavimus ji siekia tiek pat, kiek visų 1996-ųjų metų JT biudžetas – 1.3 milijono dolerių. JAV tvirtina, kad jos skolingos tik ... \$1 milijoną.

Lėšų problema

JT statistikos knygos smulkiai surašyta kiekvieno nario apmokestinimas nuošimčiais ir išversta JAV doleriais. Šiuo metu su mokesčiais yra atsilikę

apie 100 narių (iš bendro 185 skaičiaus) ir yra skolingi daugiau kaip 2.9 milijono dol.; iš tos sumos 2.1 bil. dol. yra įsiskolinimas taikos palaikymo biudžetui ir 800 milijonų dol. reguliariam biudžetui. O ir toje 800 milijonų grupėje didžiausias skolininkas yra JAV. Po to eina Rusija, kuri skolinga 266 milijonų dol., ir Ukraina su 252 milijonų dol. skola.

Pinigų stygius JT – ne naujiena. Jos remiasi tik savo narių įnašais, nustatytais pagal krašto ekonominį pajėgumą, ir ta problema gyva nuo pat jų įsteigimo 1945 m. Nariai dėl įvairių priežasčių nesumoka kasmet visko ir laiku: vieni dėl savo biudžetinių sunkumų, kiti paprasčiausiai dėl neturėjimo. Tačiau yra ir tokių, kurie delsia mokėjimus, vadindami tai spaudimu priemonė, arba dėl kokių nors politinių motyvų. Dabartinė finansinė krizė yra susidariusi dėl daugelio dalykų, bet jos mastas neturi sau lygaus atvejo praeityje. JT neturi teisės skolintis pinigų iš komercinių institucijų, dėl to skolinasi iš taikos palaikymui skirtu biudžetu, taip uždelsdamos atlyginimus toms valstybėms, kurių kariai dalyvauja taikdaryje daliniuose.

Amerikai priklauso mokėti 25% bendram biudžetui. 1996 m. tai sudarė daugiau kaip 321 milijonų dol, taikos palaikymo reikalams JT nustatė jai mokėti 31%, ir ji sutiko, o dabar skelbia, kad tai būtų nustatyta gen. sekretoriaus.

(Nukelta į 2 psl.)

Naująją Lenkijos lietuvių žurnalo "Aušra" redaktorę IRENĄ GASPERAVIČIŪTĘ sveikina Lenkijos lietuvių bendruomenės vicepirmininkas P. ZIMNICKAS

Nuotr. "Aušros"

Savaitė Lietuvoje

Svarbios sutartys

Kaip rašo ELTA, sausio 16 d. Lietuvos seimas patvirtino praeitais metais pasirašytas laisvosios prekybos sutartis su Slovakija, Čekija ir Slovėnija, kurios yra Vidurio Europos laisvosios prekybos draugijos (CEFTA) narės. Tai svarbus žingsnis Lietuvai įstoti į šią organizaciją bei patekti į jų prekybos rinkas. Patvirtintos sutartys yra nustatyta maito mokesčių ir kiekybinių apribojimų panaikinimas. Sutartyse su Čekija ir Slovakija prekybai pramoninėmis prekėmis numatytas vienerių metų perėinamasis laikotarpis, per kurį ji taps laisva. Slovėnija įsipareigoja per dvejus metus panaikinti importo maito mokesčius tokioms prekėms iš Lietuvos.

Sausio 21 d. seimas patvirtino 1951 m. Ženevos sutartį ir 1967 m. Niujorko protokolą dėl pabėgėlių statuso. Šie dokumentai nustato pabėgėlių išpareigojimus kraštui, kuriame jie prašo prieglobsčio bei jiems teikiamo socialinio aprūpinimo.

Prisijungus prie šios sutarties, Lietuva galės prisidėti prie tarptautinio bendradarbiavimo sprendžiant pabėgėlių problemas. Tikimasi, kad užsienio valstybės ne tik teiks Lietuvai paramą, bet ir leis sudaryti sutartis dėl vizų panaikinimo su kai kuriomis Vakarų Europos valstybėmis.

Krašto apsaugos ministeris Bosnijoje

Lietuvos krašto apsaugos ministeris Česlovas Stankevičius išvyko į Bosniją aplankyti Lietuvos taikdary. Delegacija iškelia liavo sausio 23 d. kartu su Danijos gynybos ministru Hans Hækkerup ir jo palyda. Bosnijoje ministeriai susitiko su Danijos taikdary bataliono vadovybe, aukštais taikos stabilizavimo karinių pajėgų vadais bei pareigūnais, lankysis Lietuvos karių išsidėstymo vietoje.

LITCOY-1 yra Lietuvos taikdary būrys, priklausęs Danijos batalionui, atliekantis tarptautinę taikos misiją vadovaujant JT ir ŠAS (NATO) kariams štabui.

ES delegacijos vadovas

"Lietuvos aidas" (nr. 5) skelbia, kad Lietuvos ministeris pirmininkas Gediminas Vagnorius paskyrė Gediminą Šerkšnį, buvusį užsienio reikalų viceministrą, delegacijos vadovu deryboms dėl Lietuvos pasirengimo narystei Europos sąjungoje. Tikimasi, kad šiemet visoms ES valstybėms patvirtinus nepilna-teisės narystės sutartis, Lietuva

taps ES nepilnateise nare ir metų pabaigoje arba kitų pradžioje pradės derybas dėl tikrosios narystės. Tikimasi, kad derybos prasidėtų kartu su visomis kandidatėmis, praėjus pusmečiui po ES tarpvyriausybinių konferencijų, kurioje ši pavasarį bus svarstoma sąjungos plėtros politika.

Norint sustiprinti Europos jungtini besirūpinančių įstaigų veiklą, Lietuvoje buvo įsteigta Europos reikalų ministerija, kurios pagrindinis tikslas – suderinti Lietuvos įstatymus pagal ES standartus. Delegacija pradės dirbti vasario mėnesį.

Pasenusios navigacijos sistemos

BNS žiniomis, Lietuvos ryšių ir informatikos ministeris Rimantas Pleikys pranešė spaudai, kad dalis Lietuvos oro ir jūros radijo navigacijos sistemų yra sutrikusios, apleistos, o tarptautiniams oro bei jūrų eismo navigacijos žemėlapiams pateikiami neteisingi techniniai duomenys. Dažniau naudojamos tik kaip atsarginės šios navigacijos sistemos (dar vadinamos radijo švyturiais, veikia ilgosiomis bangomis ir priklauso susisiekimo ministerijos civilinės aviacijos direkcijos bei vandens transporto departamentui) vis dėlto gali sukelti pavojų orlaiviams ir laivams.

Šiuo metu neveikia Palangos, Nidos, Vilniaus (Salininkų) radijo švyturiai, sutrikęs yra Klaipėdos švyturio darbas. Ministerio nuomone, reikia juos remontuoti arba pirkti naujus. Atsakingi pareigūnai buvo perspėti nedelsiant šią technologiją sustiprinti.

Didinamos pensijos

BNS praneša, kad socialinės apsaugos ir darbo ministerija pasiūlė nuo vasario 1 d. vidutiniškai 10% padidinti bazinę pensiją ir kitas socialines išmokas. Sausio 22 d. vyriausybė priėmė atitinkamą nutarimą, kad valstybinio socialinio draudimo bazinė pensija pakils 11 litų, sieks 121 litą. Minimalus gyvenimo lygis nuo vasario didinamas 10 litų, bus 110 litų vienam gyventojui. Valstybės remiamos pajamos nuo vasario 1 d. prilygs 120 litų kiekvienam šeimos nariui. Minimali mėnesinė alga padidės 30 litų iki 330 litų.

Nauji merai

"Lietuvos aidas" (nr. 6) praneša, kad Kauno meras prof. Vladas Katkevičius atsisakė iš pareigų, bet liks tarybos nariu. Jis priėmė naujas parei-

(Nukelta į 3-čią psl.)

Šiame numeryje

Nauji keliai – seni batai

Senosios sanklodos daugelyje sričių savo reikšmės neprarado

Naujos viltys Jungtinėse Tautose

Sunkus lėšų klausimas: didžiausi skolininkai JAV ir Rusija

Dviejų viršinių pareiškimai

Seimo rinkimuose rusakalbiai nepravedė nė vieno atstovo

Nepagrįstai puolamas ministeris

Susirūpinę Lietuvos įvaizdžiu neturėtų skelbti netiesios

Sugrįžęs tėvynės sėkmingai darbuojasi

Jau trečia karta mokosi kun. K. Senkaus sukurtų giesmių

Antisemitinės nuotaikos Kvebeke

Pavieniai išpuoliai prieš žydus nesąlypingas reiškinys

Rusijos karinių pajėgų nuosmukis

Žemesnio laipsnio kariškiai pardavinėja kariuomenės turtą

Kalbos išniekinimo puota tebesitęsia

Nepavyko užtikrinti nė vieno laikraščio be svetimžodžių

Tautos kančių namai

Buvo stengiamasi naikinti kruvinos veiklos pėdsakus

Lietuvos mokslininkas tarptautinėje plotmėje

Gamtos mokslų pionieriaus E. Jančevskio gyvenimas ir darbai

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-1336.

Canada Post Registration nr. 509 Sales Product Agreement nr. 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaitė-Jonaitienė,
Č. Senkevičius, G. Gaizutienė. Metinė prenumerata – \$40, pusmetinė – \$20,
rėmėjo – \$50, garbės – \$60 (Amerikoj – JAV dol.) oro paštu – \$115. Pavieniai
nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją.
Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį
redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata. Bendra-
darbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550)
is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in
December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.,
2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672.
U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular
\$40.00, supporter \$50.00, honorary \$60.00 per year. PERIODICALS
Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to:
"Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA
POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario
L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

RELIGINIAME GYVENIME

Čekų religinės literatūros pa-
roda Kaune veikė nuo 1996 m.
lapkričio 27 iki gruodžio 27 d.
Buvo išstatyta per pastaruosius
dvejus metus Čekijoje išleisti
maldynai, teologiniai veikalai, re-
liginiai kalendoriai ir įvairios ki-
tos knygos. Parodos atidaryme
dalyvavo Čekijos respublikos amba-
sadorė J. Jeslinkova, kiti kultū-
ros darbuotojai čekai ir lietuviai.
Prieš parodos atidarymą amba-
sadorė J. Jeslinkova, kiti kultū-
ros darbuotojai čekai ir lietuviai.
Prieš parodos atidarymą amba-
sadorė J. Jeslinkova, kiti kultū-
ros darbuotojai čekai ir lietuviai.

**Lietuvos katalikų mokslo
akademija**, VDU Katalikų teolo-
gijos fakultetas ir Kauno kunigų
seminarija 1996 m. lapkričio 30 d.
surengė Šv. Kazimiero draugijos
90-mečio minėjimą, kuriame pri-
siminta šios plačios organizacijos
veikla. Pastaroji ypač ryškios
švietimo ir spaudos srityse. Per 36
savo gyvavimo metus dr-jai išleido
apie 740 įvairių žanrų knygų, iš
kurių ketvirtadalis – grožinė lite-
ratūra. Draugija turėjo savo kny-
gynus Kaune, Vilniuje, Telšiuose,
Ukmergėje, Vilkaviškyje ir kituo-
se miestuose, rūpinosi švietimo
įstaigų steigimu, aktyviai veikė
lenkų okupuotame Vilniuje. Sei-
nuose bei Suvalkuose, kur 1938
lenkų valdžios buvo uždrausta. O
visą dr-jos veiklą nutraukė sovie-
tinė valdžia. 1940 m. Atimti lei-
diniai buvo atiduoti Petrašiūnų po-
pieriaus fabrikui.

Minėjimą pradėjo invokacija
VDU dėstytojas kun. dr. L. Za-
remba, SJ. Draugijos nucią kelią
apžvelgė kun. A. Jagelavičius. Ar-
kivyskupas S. Tamkevičius sakė,
kad šios draugijos išleistos knygos
turėjo įtakos pasirenkant kunigys-
tę. Minėjimas baigtas Kauno valsy-
tybinio choro, vad. prof. P. Binge-
lio, koncertu.

MIRTIES METINĖS

A+A

PETRAS REGINA

mirė prieš vienerius metus, 1996 m. sausio 29 d.
Mylimą vyrą, patėvį ir senelį prašo prisiminti nuliūdę
ir jo netekę –

Jackie, Sean, Jamie, Ed,
Tabitha ir Ben

A+A

VAITIEKUI GATAVECKUI

mirus,

žmonai BENJAMINAI, sūnams – GEDIMINUI,
ARŪNUI, EDMUNDUI, VYTUI; seserims – MA-
RIJAI KARASIEJIEnei, URŠULEI PILIUKAI-
TIENEI Lietuvoje; broliams – IZIDORIUI, JUO-
ZUI, KLEMENSUI Lietuvoje bei jų šeimoms rei-
škiamu nuoširdžią užuojautą –

A. Babeckienė
V. A. Baltrušaičiai
B. Jonaitienė
B. Kasperavičienė

G. J. Petkevičiai
E. Tribinevičienė
M. V. Vaitkai
A. Vitkienė

JAV ambasadorė MADELEINE ALBRIGHT sveikina Lietuvą Vasario 16-osios priėmimo Jungtinėse Tautos
1994 m. Kairėje – Lietuvos respublikos ambasadorius Anicetas Simutis
Nuotr. S. Narkelūnaitės

SPAUDOS BALSAI

Dviejų viršūnių pareiškimai

Landsbergio aiškinimai

Populiaraus Rusijos savaitre-
rašio "Argumenty i Fakty" ko-
respondentas Dmitrij Makarov
kalbėjosi su Lietuvos preziden-
tu Algirdu Brazausku ir seimo
pirmininku Vytautu Landsber-
giu. Šie pokalbiai buvo išspaus-
dinti minėto savaitraščio 1996
m. gruodžio 51-jie laidoje. Štai
kelios jų ištraukos:

D.M. – Užsienio pasaulio
akys dabartinė Lietuva siejama
su trimis figūromis. Tai prezi-
dentas Brazauskas, Jūs ir Kazi-
miera Prunskienė. Lietuvos ne-
priklausomybės "bylą" pradėjo
te jus trys. Brazauskas tapo Jū-
sų politinių varžovų, o kuo yra
Prunskienė?

V.L. – Mes išsiskyrėme kaip
laivai jūroje. Norint išaiškinti
priežastis, reikia gilintis istorijo-
je. Vieną istoriją mes žinojome
tada, o kita atsiskleidė vėliau,
kai buvo viešai atskleisti jums
žinomos įstaigos dokumentai.

Dabar mes jau žinome, kad
mūsų oficialios 1990 m. politi-
kos užnugarį buvo vedama ki-
ta, man nežinoma politika. Ta-
po žinomi pranešimai į Maskvą
apie tai, kad Prunskienė pasi-
rodė sutikusi, jog Lietuva pasi-
liktų Sov. Sąjungos sąstatę, nors
ji mums kitaip kalbėjo.

D.M. – Ar galite išvardinti
asmenis, kurie kitų metų (1997)
pabaigoje varžysis kovoje dėl
Lietuvos prezidento pareigybės?

V.L. – Manau, kad norinčių
bus daug. Veiks kažkokie "kal-
kuliacijų centrai", kurie pasiūlys
politines figūras ir apskai-
čiuos, kam ir kaip šturmuoti
prezidento kėdę.

D.M. – Tikriausiai kiekvie-
nas "kalkuliacijų centras" turės
atsižvelgti į Landsbergio pavar-
dę.

V.L. – Aš manau, kad veiks
tokie "kalkuliacijų centrai", ku-
rių tikslas bus neprieklauso-
ti Landsbergio pareigybėms.

Brazausko pasisakymas

D.M. – Jums prikišama, kad
vedate priešrusišką politiką, kai
tuo tarpu Landsbergis pareiškė,
kad yra būtina užsienio politi-
koje atsisakyti rusofobijos.

A.B. – Dėl šio pareiškimo aš
jį sveikinu. Tai mūsų santykių
su kaimynais linijos tęsinys. Sov.
Sąjungos suirimo metu ir vėliau
šios linijos laikytis nebuvo leng-
va. Pvz. rusų kariuomenės išve-
dimas iš Vokietijos sudarė daug
problemų. Per Lietuvą praėjo
60% visos ginkluotos kariuome-
nės. Rusijos valdžia reikalavo
specialaus Lietuvos nekontrolio-
juojo koridoriaus šiai kariuome-
nei praveisti. Aišku, aš
tam pasipriešinau. Argi gali būti
tokie dialogai tarp dviejų su-
verenių valstybių? Mes nesuti-
kome, ir kariuomenė puikiau-
siai pražygiavo į Rusiją be jokio
koridoriaus.

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)
kinti "GST" mokesčio. Taip pat
manoma, kad jam pakenkė
"Airbus" bylos nesklaidumai.

Liberalų populiarumas la-
biausiai krito Ontario ir Atlanto
pakraščio provincijose, kur jie
vistik turi daugiausia rėmėjų.
Tuo pačiu metu 4% pakilo kon-
servatorių ir naujųjų demokratų
(NDP) įvertinimas, "Reform"
partijos – 1%, o "Bloc Quebe-
cois" krito 2% iki 9%.

**Nuosavybių mokesčiai (pro-
perty tax) Ontario provincijoje**
bus nustatomi pagal nuosavy-
bės vertę rinkoje, pranešė fi-
nansų ministeris Ernie Eves.
Tai numatyta naujame įstatyme
"Fair Municipal Finance Act".
Bus šešios mokesčių kategorijos
pagal nuosavybės rūšį, o mokes-
čių normas nustatys savival-
dybės.

Du trečdaliai savininkų ne-
matys didelių pakitimų mokes-
čiuose. Manoma, kad mokesčiai
labiausiai pakils tiems, kurių
nuosavybės seniai nebuvo įver-
tintos, daugiausia didmiesčiuo-
se. Ūkininkams ligšiol teikia-
mos lengvatos bus nutrauktos,
bet jiems padės žemesnė mo-
kesčių norma (tik 25% reziden-
cinio tarifo) dėl dirbamos žemės
ir miško plotų.

Nauji potvarkiai įsigalios
1998 m. mokesčių apskaičiavi-
mui, pagal nuosavybių pardavi-
mo vertę, nustatytą 1996 m.
birželio 30 d.

Reformų partijos atstovas
John Williams, MP, sausio 21 d.
išskėlė į viešumą duomenis apie
kai kurių valdžios pareigūnų
gaunamas neapmokestinamas
priemokas. Jis išskyrė Oficialių-
jų kalbų komisijos pareigūną
Victor Goldbloom, ilgametį li-

beralą buvusį Kvebeko kabine-
to ministru, kuris gauna \$155,
800 algos ir dar \$24,000 per me-
tus antros rezidencijos išlaiky-
mui. Taip pat buvo išvardinti
"National Film Board" komisi-
jos narė Sandra Macdonald,
gaunanti neapmokestinamus
\$1,300 per mėnesį šalia algos
(apie \$115,500), "Canadian Spa-
ce Agency" pirmininkas Mac
Evans, kurio \$142,400 alga pa-
pildoma \$2,000 mėnesine prie-
moka bei Imigracijos ir pabėgė-
lių tarybos nariai, kuriems pri-
mokama iki \$32,000 metinė
"transitional allowance" šalia
\$86,400 algos.

J. Williams nuomone, šių
priemokų teikimu prasižengia
mą pajamų mokesčio įstatymui.
Pajamų ministeris Jane Stewart
vardu buvo pranešta, kad yra
atveju, kada galima skirti neap-
mokestinamas priemokas. Duoti
pavyzdžiai bus "tiriami".

**Air Canada vietinių oro li-
nių** firmų devyni šimtai lakūnų
nutarė streikuoti sausio 10 d.
Tačiau vietinės firmos kaip Air
Ontario, Air Nova, Air BC ir
Air Alliance nenustos skraidinti
keleivius, nors gali įvykti tvarka-
raščių sulėtinimai ar pakeitimai.

Lakūnai nesutinka su unijos
įstatymu, kuriuo Air Canada ir
jos padaliniai, vietinių firmų, tai-
syklės skiriasi darbo sąlygų sri-
tyje. Pvz. lakūnams, pereinantiems
dirbti į Air Canada iš
mažesnio jos padalinio, neuž-
skaitomi atididinti metai (seniority),
nukentia jų karjeros. O
Air Ontario keleivių patarnau-
tojai (flight attendants) strei-
kuoja nuo sausio 5 d., nepaten-
kinti, kad jų kolegos Air Cana-
da firmoje, atliekantys tą patį
darbą, gauna apie \$12,000 ma-
žiausią atlyginimą per metus. RSJ

Naujos viltys Jungtinėse...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Viltiniai nuteikianti diplomatė

Niujorke ir Vašingtone, pa-
gal politinių stebėtojų nuomo-
nė, esama įsitikinimo, kad vals-
tybės sekretoriaus pareigybėn
pres. Clinton'o nominuotoji JT
ambasadorė Albright padarys
įtakos, ir tiek kongresas, tiek ir
administracija pasirūpins įsisko-
linimo klausimą teigiamai iš-
spręsti. Ji palaiko mintį, kad
reikia stiprinti JT, kurių forume
galėtų plačiau reikštis Amerika
demokratijos ir žmogaus teisių
gynimo srityje. Ji kalba už tai,
kad Amerika ir JT yra viena
kitai reikalingos.

Kilusi iš Čekoslovakijos, ji
domėjosi Vidurio ir Rytų Euro-
pos saugumo klausimais. Dabar
mananti, kad kur kas naudin-
giau ieškoti būdų sukurti naują
visos Europos saugumo siste-
mą, paremtą ŠAS bei Europos
saugumo ir bendradarbiavimo
sutartimi, nei rūpintis vien tik
ŠAS plėtimu. Nors esama nuo-
monių, kad ji per mažai susipa-
žinusi su Tolimųjų bei Artimųjų
Rytų problemomis, bet jos tvir-
tas nusistatymas remti JT darbą
tuos abejojimus mažina.

Apie ją amerikiečių spauda
su pasitenkinimu cituoja buvu-
sio prez. Carter'io patarėjo
Zbigniewo Brzezinskio nuomo-
nė: "Ji esanti tikras politinis
sutvėrimas, ir tai labai sumanus,
jos ambicijos nesiremia vien tik
akademine karjera".

Lietuvių nuomonė

Norėtusi pacituoti čia ir
Lietuvos ambasadorius JT Os-
karo Jusio nuomonę, kurią jis
pasakė šių eilučių autorei ry-
šium su ambasadorės Albright
paskyrimu valstybės sekretore.
Jis tada, kaip ir ambasadorius-
specialusis patarėjas Anicetas
Simutis, pasidžiaugė, kad šis
paskyrimas yra labai vykęs
Amerikai, o taip pat ir Lietuvai,
visiems Rytų ir Vidurio Euro-
pos kraštams. Ir tai dėl to, kad

niekas kitas taip gerai tų kraštų
nesupras, kaip Madeleine Al-
bright, kuri pati yra kilusi iš tos
srities.

Iš savo patyrimo JT dar-
buose ambasadorius Jusys apie
Albright pasakė: ši aukštų kvali-
fikacijų ir malonaus būdo am-
basadorė JT forume buvusi ne-
paprastai "kieta leidė", ta pras-
me, kad tuos klausimus, ku-
riuos, jos manymu, reikėjo
"stumti", ji stūmė taip stipriai ir
energingai, kad dar reikėtų pa-
ieškoti vyrų, kurie galėtų taip
padaryti.

(Jos vieton paskirtas amba-
sadorium New Mexico valstijos
kongresmanas Bill Richardson,
ispanų kilmės, diplomatoje dar
"žalias", bet jau pasižymėjęs ge-
rom derybininko savybėmis. Ne-
seniai iš Šiaurės Korėjos ka-
lėjimo jis išlaisvino buvusį JAV
karį).

Domėjosi Lietuva

Ambasadorė Albright, kuri
buvo ir JAV ministerių kabi-
neto narė bei dalyvaudavo jų
posėdžiuose, neturėjo per daug
laiko lankyti tradiciniuose JT
diplomatinuose priėmimuose,
bet ji atsilankė Lietuvos misijos
priėmimo Vasario 16-osios šven-
tės proga 1994 m. Ambasado-
rius Simučio pakviesta, ji pa-
sakė ir kalbą, pasveikindama
Lietuvą su nepriklausomybės
atkūrimu. Ji bendravo ir su sve-
čiais, kurių tarpe buvo nemažai
lietuvių, praleido su jais geroką
valandą.

O praėjusių metų vasarą,
kai Niujorke Rytų-Vakarų insti-
tutas surengė Baltijos valstybių
prezidentų pagerbtuves, amba-
sadorė Albright, pavaduodama
valstybės sekretorių Warren
Christopher, įteikė visiems
trims prezidentams žymesnis, o
po to sėdėjo prie to paties stalo
su Lietuvos prezidentu Algirdu
Brazausku ir susidomėjusi kla-
usė apie tai, kaip Lietuva gy-
vuoja.

Lietuvių Bendruomenės veikėjai ALGIMANTAS GEČYS ir VYTAUTAS
MACIŪNAS kalbasi su JAV ambasadore MADELEINE ALBRIGHT
Vasario 16-osios priėmimo 1994 m.
Nuotr. S. Narkelūnaitės

A+A

DIONIZUI STUKUI

mirus,

nuoširdžią užuojautą reiškiamė žmonai LAIMUTEI,
sūnui ir dukroms su šeimomis –

Hamiltono Aušros Vartų parapijos choras

PADĖKA

A+A

DEBORAH KRIŠTOLAITIENĖ

Mykolo mylima mama, Edvardo žmona, duklė Betty ir
John Sawiak, sesutė Janifer ir Lindos, marti Gailės ir
Juozas, iškeliauo amžinybėn 1996 m. gruodžio mėn. 22 d.

Nuoširdžiai dėkojame St. Margaret Mary parapi-
jos klebonui už atnašautas laidotuvių Mišias, gražų atsi-
sveikinimo pamokslą, išpuodingą išlydėjimą iš šventovės.

Dėkojame Hamiltono Aušros Vartų parapijos
klebonui kun. J. Liaubai, OFM, už Mišių koncelebravimą
ir palydėjimą į Šv. Joną lietuvių kapines. Nuoširdi padėka
visiems už lankymą laidotuvių namuose, pareikštas užuo-
jautas, gėles, užprašytas Mišias, aukas "Diabetes Asso-
ciation", Kanados lietuvių fondui ir kitas aukas lietuviš-
kai veiklai.

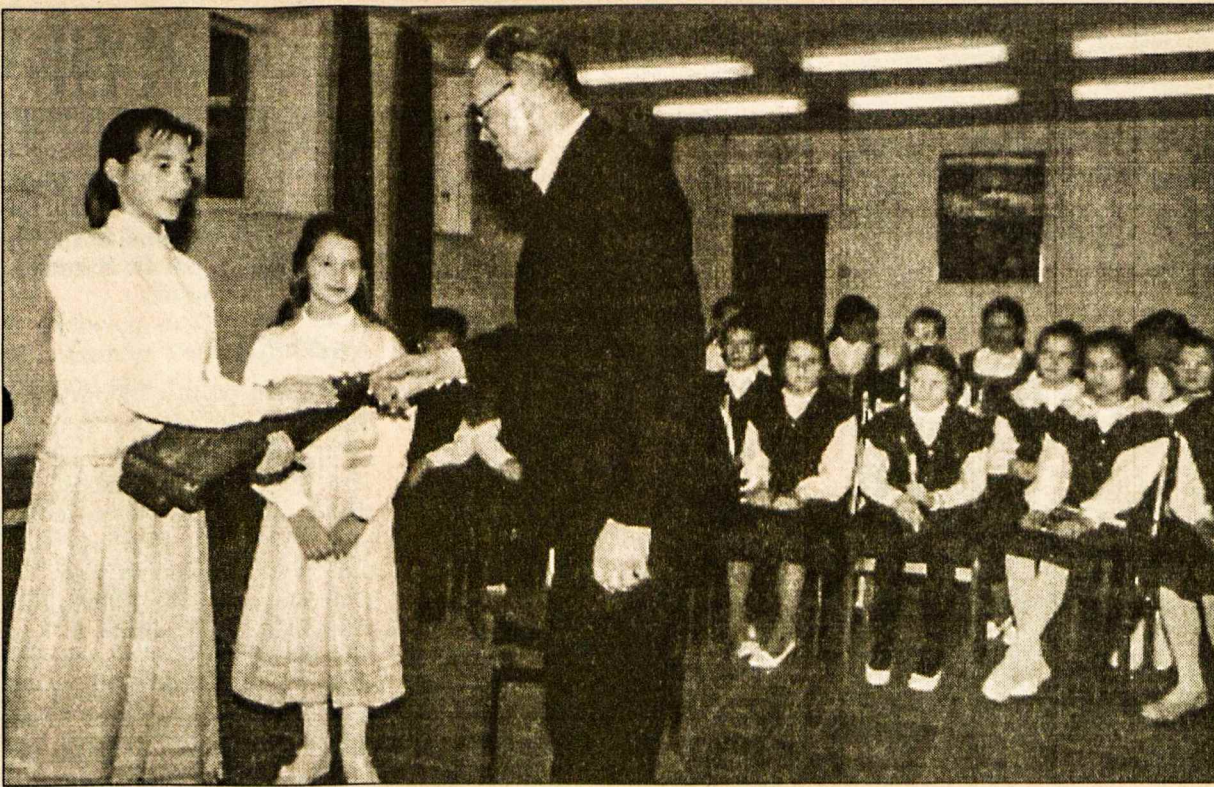
Nuoširdžiai dėkojame ponioms už skanias pyra-
gas, Danutei ir Bernardui Mačiams už laidotuvių pusryčius.

Giliame liūdesyje likę –

vyras Edvardas ir sūnus Mykolas, mama Betty,
sesutės Janifer ir Linda, Gailė ir Juozas Krištolaičiai

• Jau taip gyvenime esti – jei
žmogus negalvoja apie laimę ar ne-
laimę, o tik stengiasi stropiai atlikti
savo pareigą, laimė ateina savaime,
nors žmogui prisiema gyventi
vargę ir neturtę. (Humboldt)

Prel. KAZIMIERAS SENKUS Kaune dėkoja AUDRUTEI ir GIEDRUTEI MUNDINAITĖMS, giedojusioms kalėdinę giesmę su kanklių palyda

Nepagrįstai puolamas ministeris

Išpūsti priekaištai Lietuvos švietimo ministeriui profesorui ZIGMUI ZINKEVIČIUI

JUOZAS KOJELIS

Los Angeles

Naujasis Lietuvos švietimo ir mokslo ministeris prof. Zigmą Zinkevičius „Dienovidėje“ (1996.XII.13) ir „Valstiečių laikraštyje“ (1996.XII.17) išsakė savo principinius nusistatymus Lietuvos mokyklų reformų klausimu. Jis nori, kad Lietuvos mokykla atsikratytų sovietinio švietimo dvasios ir bolševikinių įpročių. Jam rūpi į mokyklą grąžinti dorovinį auklėjimą, nesišalinti nuo religijos, sudaryti sąlygas mokslo siekti vaikams su negalia ir neturtingų bei socialių šeimų vaikams. Jo pirmieji rūpesčiai: lietuvių kalba, Lietuvos istorija ir kultūros tyrimai, tarptautiniai tyrimai, padeda jungti ir Vakarų Europos mokslo sandarą. Ministeris stipriai pabrėžė, kad visoje Lietuvoje, taip pat ir Šalčininkų bei Vilniaus rajonuose, „būtų mokyklų, kuriose tėvai savo vaikus galėtų mokyti valstybine kalba“.

Ministeris stipriai pasisakė prieš nelegalias mokyklas, komunistų partinių diplomų pripažinimą (tai „mokslo išniekinimas“) ir už „tautinės savimonės pagrindą“ stiprinimą.

Prof. Z. Zinkevičius jau nuo seno buvo puolamas lenkiško elemento, kuris kritiškais Lietuvos atskirimo dienomis stovėjo Lietuvos nepriklausomybės priešų pusėje. Apie jį nepalankiai viešai yra atsiliepę ir dr. Tomas Venclova, paskelbęs Sniečukų antruoju Vytautu Didžiuoju. Dabar skundai prieš prof. Zinkevičių jau pasiekė ir Varšuvą. Tad nuo kalnimas Lietuvos švietimo ir mokslo ministeris prof. Zigmą Zinkevičius?

Kaltnimų santrauką pateikia „Lietuvos aide“ (1996. XII.28) „Lietuvos piliečių alijanso“ valdybos pirmininkas Mečislavas Vaškovičius. Bet tuose kaltnimuose, naudojant paties MV žodžius, „skandalin-gai“ prasilenkiama su tiesa.

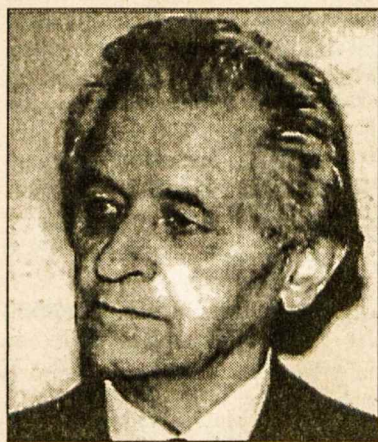
Pažiūrėkime, kokius konkrečius priekaištus, remdamasis švietimo ministerio pareiški-

mais „Valstiečių laikraštyje“, jam daro „Lietuvos piliečių alijanso“ valdybos pirmininkas.

Kaltnimas, kad ministeris „kvestionuoja žmonių teisę apsiprėti dėl tautybės“, yra visiškai netiesa, nes jis savo pasikalbėjime tautybės klausimo net užuominomis nepaliečia. MV teigia, kad „ministeris atvirai pareiškia siekiant likviduoti ne-lietuviškas mokyklas“, bet ir tas kaltnimas yra neteisingas. Tikrieji ministerio Zinkevičiaus žodžiai tokie: „Tikiu, Valstybės saugumo departamentas imsis priemonių išaiškinti visas nelegalias aukštąsias mokyklas, veikiančias Lietuvoje, ir patrauks jų vadovus baudžiamojon atsakomybėn“. Kurioje valstybėje nelegalios mokyklos toleruojamos?

MV savo „pareiškime“ į ministerio lūpas bando įdėti tokį pareiškimą: „Žmonės, nepakankamai mokantys valstybine kalba, nėra Lietuvos piliečiai“. Žinoma, nepilietis gali būti mokančių ir nemokančių valstybinę kalbą. Tokių yra ir Amerikoje. Bet prof. Zinkevičius kalba ne apie „žmones“, o specialią žmonių kategoriją – „mokytojus ir mokyklų vadovus“. Štai jo žodžiai: „Kiekvienas mokytojas ir kiekvienas mokyklos vadovas privalo mokėti valstybinę kalbą. Kitu atveju – jis ne pilietis“.

Nesu arčiau susipažinęs su Lietuvos švietimo ir tautinių mažumų įstatymais ir nežinau, ar ministeris savo pareiškimu su jais yra prasilenkęs, bet jei iš mokytojų ir mokyklų vadovų reikalaujama Lietuvos pilietybės ir lietuvių kalbos mokėjimo, jokių būdu nėra prasilenkiama su Tarptautine žmogaus teisių deklaracija. Amerikoje, jei nesi pilietis ir nemoki anglų kalbos, valstybinėje mokykloje negali gauti nė sargo vietos. O norint gauti pilietybę, reikia laikyti egzaminą ir įrodyti, kad žinai valstybinės santvarkos pagrindus ir pakankamai gali suprasti ir bent šiek tiek kalbėti angliškai. Tik ilgai šiame krašte išgyvenę ir nusikaltimų nepadarę

Prof. ZIGMAS ZINKEVIČIUS

nepilietčiai išimties tvarka pilietybę gali gauti be egzaminų.

MV stengiasi pavaizduoti, kad jis žino Tarptautinės žmogaus teisių deklaracijos nuostatas, bet man aišku, kad jis nežino. Jo kaltnimai – tik tuščių burbulų pūtimas nepagrįstams kaltnimams pridengti. Kas su pagrindu kritikuoja, nefalsifikuoja oponento minčių.

Lietuva dėkinga Lenkijai, kad kritiškose atskirimo valandose 1990-91 m. politinės ir moralinės paramos susilaukė iš Varšuvos vyriausybės. Ir šandien Lenkijos vyriausybė remia Lietuvos kandidatūrą į ŠAS (NATO). Išėjimoje, ypač Kalifornijoje, visą okupacijos laikotarpį Amerikos baltiečiai ranka rankon dirbo su Amerikos lenkais. Draugiški kontaktai išsivystė su egziliškos Lenkijos vyriausybės Londone atstovu Pietų Amerikai Felix Zubr. Ministeris prof. Zinkevičius tikrai nėra kliūtis „visuomenei kurti santarvę“, apie kurią kalba M. Vaškovičius. Santarvei pirmoje eilėje kenkia „separatistai“, „autonomistai“, „jedinstvininkai“.

Taip pat M. Vaškovičiui nereiktų rūpintis, kad Lietuvos įvaizdžiui pasaulyje galėtų pakentki pasaulyje žinomas, vertinamas, kai kurių Vakarų Europos valstybių mokslų akademijų narys ir už nuopelnus mokslui ordiniais apdovanotas lietuvis profesorius. Tik tie, kurie susirūpinę Lietuvos įvaizdžiu, neturėtų skelbti netiesos, nefalsifikuoti jo minčių ir be pagrindo puldinėti.

Ministerio Zigmo Zinkevičiaus Lietuvos mokyklų reformos kryptį paremdami ir nuo neteisingų puolimų gindami, išėjimoje atsiliepė kultūros žmonės – „Draugo“ redaktorė Danutė Bindokienė ir JAV LB Švietimo tarybos pirmininkė Regina Kučienė („Draugas“, 1997.I.10). Neaišku, kodėl tyli visuomeninių organizacijų vadai ir politiniai aktyvistai. Juk net popiežius Jonas-Paulius II, lankydamsis Lietuvoje, nesolidarizavo su karštagalviais Lietuvos lenkais ar „tuteišiais“.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių Namus)
Tel. 416 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Sugrįžęs tėvynėn sėkmingai darbuojasi

Kunigas KAZIMIERAS SENKUS, išgyvenęs Vokietijoje 56 metus, apsigyveno Kaune, kur rado palankią dirvą savo apaštalavimui žodžiu ir giesme

ALDONA GRICIENĖ, Kaunas

Kun. Kazimieras Senkus į Vokietiją išvyko iš Lietuvos kaip klierikas ir 1942 m. Miünsteryje baigęs teologinius mokslus įšventintas kunigu. Po karo Romoje, Popiežiškajame bažnytinės muzikos institute, studijavo grigalinį chorą ir kompoziciją. Magistro laipsnį gavo už diplominį darbą apie lietuvių liaudies giedojimą. Vėliau, gavęs Baltiečių instituto stipendiją, kun. ruošė studiją apie lietuvių liaudies dainas. Ilgą laiką gyveno Štutgarte, dalyvavo lietuvių bendruomenės veikloje. Jo iniciatyva buvo įsteigta Vokietijos lietuvių kultūros draugija, kurios valdyboje ilgą laiką dalyvavo. Ypač daug dėmesio skyrė Vasario 16-osios gimnazijai.

1996 m. vasario 11-ąją kun. K. Senkus atsisveikino su Vokietija, kurioje praleido 56 metus, ir grįžo į tėvynę. Apsistojo Palaimintojo Jurgio Matulaičio namuose – vienuolyne. Baltos sienos, ant palangių kaktusai, tylą drumsčią nenuoramos papūgėlės... Ar suskambės šiuose švara tvinkančiuose namuose dabar jau prelato Kazimiero Senkaus giesmės? Ar bus galimybė tęsti svečiose šalyse pradėtą darbą – jungti tikėjimą ir meną?

1946 m. išėjimoje buvo išleistas pirmasis kun. K. Senkaus giesmynas „Giedanti bažnyčia“, 1960 m. – „Garbė Dievui“, 1993 m. jau Lietuvoje – „Liturginis giesmynas“, 1996 m. – „Natos vargonams“ I ir II dalis. Taigi jau trečia karta mokosi giedoti iš šio kompozitoriaus sukurtų ir surinktų giesmių.

Vienuolyno šventovėje muzika suskambo iš karto. Talen-

tingas kunigas patraukė vaikus, jaunimą, pasauliečius. Įsitraukė į Tautos vertybių ieškančiųjų klubo „Verdenė“ veiklą. Birželio mėnesį įvykusioje konferencijoje „Tauta ir kalba“ skaitė pranešimą „Vasario 16-osios gimnazija ir Vokietijos lietuviai“, renginyje „Ora et labora“ kalbėjo apie visagalę maldą.

Praėjus vos pusmečiui po sugrįžimo, buvo įsteigta Kauno Palaimintojo Jurgio Matulaičio parapija, jos vadovu paskirtas prel. Kazimieras Senkus. Kultūrinė veikla kūrybinguose Dievo namuose dar labiau pagyvėjo. Gruodžio mėnesį buvo surengta popietė „Adventas – Kristaus Karaliaus laukimo metas“. Joje dalyvavo „Rasos“ vidurinės mokyklos mokiniai, šventovė, giesmininkai, muzikos mokyklų moksleiviai. Dvasingus prelato žodžius pakeitė Advento giesmės. Galingas Česlovo Rinkevičiaus bosas drebinio langus (prišiminiau, kaip vaikystėje, vyrą susėdus apie stalą ir užtraukus dainą, užgesdavo lemputė). Išsirikiavo mokytojų ansamblis „Elegija“ (vadovė R. Burinskienė). „Žvaigždžių Kūrėjų malonus, / Šviesa teisiųjų amžina...“ – liejosi iš moterų krūtinų.

Vyresnio amžiaus klausytojų akyse sužvilgo ašaros, kai sutęs Audrutė ir Giedrutė Mundinaitės, pritardamos kanklėmis, giedojo lietuvių liaudies giesmę: „Dievas siuntė iš aukštybės / Anglų didžios galybės...“ Mūsų vaikystės giesmė – tiek kartų giedota!

Ką reikią žmogui amžius, kai siela jauna, o troškimai didūs: padėti tėvynei, kelti jaunimo dvasią, muzikos garsais šlovinti Viešpatį.

Tilžės miesto vaikų darželio „Rodničiok“ lietuvių grupė Kalėdų eglutės renginyje 1995.XII.24

Mokyklos Karaliaučiaus srityje

Mažosios Lietuvos fondo parama lietuviškom mokyklom Karaliaučiaus srityje

Mažosios Lietuvos fondo atstovė Rūta Mačiūnienė prieš 1996 m. Kalėdas aplankė Tilžės vaikų darželio lietuvių grupę (15 vaikų), kurią jau anksčiau buvo apdovanojusi. Šį kartą nuvežė LEGO konstruktorius, saldinių, o mokytojoms Vydūno knygą „Mano tėvynė“. Būdamas Tilžėje R. Mačiūnienė perdavė gautus iš MLF nario B. Snarskio \$50 Kristaus Prisikėlimo šventovės statybai, aplankė ta progą prie Kristaus Prisikėlimo parapijos veikiančią sekmadieninę mokyklą, kurią lanko 30 vaikų. MLF atstovė susižavėjo mokytojos p. Saudargienės gabumais ir energija mokant vaikučius dainavimo, tautinių šokių. Ji padovanojo tai mokyklėlei magnetofoną, garsajuosčių ir žadejo nupirkti medžiagos tautiniams drabužiams. Siuvimu pasirūpins tėvai.

Iš lietuvių kalbos mokytojų sąjungos MLF atstovė gavo jų

• Lietuviškas žodis vaikui yra kaip sėkla dirvon, kuri su laiku prarūsta gelį žiedais

I. Adomavičienė

Kaišiadorių vyskupijos sukaustuvinėje šventėje susitikę dvasininkai. Iš kairės: Kaišiadorių vyskupas JUOZAS MATULAITIS, Vokietijos lietuvių sielovados vadovas prel. ANTANAS BUNGA, Vokietijos Magdeburgo vyskupas L. NOWAK

Kalėdinės šventės Kaune

Su meile žmonėms, gerumu ir gailestingumu sutiko šv. Kalėdas ir Naujus metus Kauno krikščionės demokratės ir katalikės moterys. Kad stebuklingas Kūdikielio gerumas susiludytų vaikų mažas širdes, prie šventinio stalo buvo pakviesti Panemunėje vargingai gyvenančių šeimų vaikai. Maloni staigmena buvo ir vyresniems Kauno krikščionims demokratams, pakviestiems atvykti į kalėdinę popietę.

Nors buvo labai šalta diena, susirinko gražus būrys ir senų, ir jaunų. Vaikai, partijos draugai, svečiai susėdė prie šventinio stalo. Visi pasijuto tarsi vienos šeimos nariai. Vaikių stalą pašventino A. Panemunės parapijos klebonas kun. Pranas Liutvinas. Lauždamas paplotėlį, palinkėjo visiems meilės ir atjaunos artimam. Kad padėtume vieni kitiems ir kad žmogus galėtų atsiremti į žmogų, pajustų tvirtą artimo petį. Deja, ne vienas vaikas, gyvenantis parapijoje, yra patyręs žiaurumą, nesantaiką ir skurdą. Kaip žinome, iš skurdo ir nevilės viena parapijietė net bandė pati nusižudyti ir nužudyti savo vaikus. Tie žmonės gyvena šalia mūsų, mūsų gatvėje, gal net mūsų laiptinėje. Būkime jiems gailestingi. Varguoliais ir našlaiciais turirūpintis ne tik valstybė, bet ir bendruomenė.

Seimo narys Kazimieras Kuzminskas gausiai susirinkusiems žmonėms papasakojo apie darbą seime, pasidalino prisiminimais apie praleistą vaikystę Sibire, vaisho vaikus saldumynais. Vaikus su šventėmis gražiai pasveikino ir Panemunės XIII vid. mokyklos direktorė Janina Zaporackienė.

Buvo pakalbintas kiekvienas

ir pats mažiausias, ir pats nedražiausias. Gausų vaikių stalą apgulė ne tik vaikai, bet ir suaugę. Vyresniuosius sužavėjo gražūs vaikų elgesys. Kalėdų seneliui vaikai varžėsi padėkluoti, pašokti, padainuoti. Virpėdami nekantrumu, jie laukė dovanų. Savo draugus linksmo folklorinis ansamblis. Skambėjo muzika, žaidimai, šokiai, pašmaikštavimai. Gera ir smagu buvo kartu pasėdėti, pasivaikinti, pasiklausyti prisiminimų. Tai buvo puikiai pavykęs renginys. Tikra Panemunės bendruomenės solidarumo šventė.

Šventės rengėjai dėkingi už kalėdines dovanėles: „peliukus“ – AB „Vilkas“, už vaikių stalą – svečiams iš Švedijos, Norvegijos, kauniečiai Škirpos g. gyventojai J. Suchackienei, AB „Lytagra“, Raselei Jakutytei-Lipsienei iš Australijos, prof. Irenai Lukoševičienei ir Wasagos katalikių moterų būreliui iš Kanados bei Vytautui Bubniui iš Vokietijos. Ypač sugraudino Kauno Maltos ordino Senelių namų gyventojų paskirtos lėšos, uždirbtos iš kalėdinių darbų parodos.

Esame tauta, paveldėjusi iš tėvų gerumą, dorumą, gailestingumą, ir turime tai perduoti savo vaikams. Mūsų visų humaniška krikščioniška pareiga – kad Lietuvoje neliktų alkanų, užmirštų žmonių. Prisiminkime kaimyno, bendradarbio vaiką, vienišą žmogų, atsidūrusį karčioje kasdienybėje. Duokime jiems sparnus, neleiskime palūžti. Būkime vieni kitiems saulėmis.

Aldona Krinickienė,
Lietuvos krikščionių demokratų partijos moterų sekcijos
Kauno sk. pirmininkė

Savaitė Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

gas – valstybės valdymo reformų ir savivaldybių ministerio.

ELTOS žiniomis, nauju Vilniaus meru išrinktas Algirdas Čiučelis. Nuo 1995 m. meru buvo Alis Vidūnas, atsistatydinęs dėl naujo paskyrimo Vilniaus apskrities viršininku. A. Čiučelis šias pareigas eis iki kovo pabaigos, kai įvyks savivaldybės naujos tarybos rinkimai.

Naujas NRTV tarybos pirmininkas

Sausio 7 d. Valstybinio radijo ir televizijos tarybos pirmininku buvo išrinktas muzikologas Rimantas Gučas, kuris taryboje atstovauja Kompozitorių sąjungai, rašo ELTA. Tarybą sudaro trejiems metams penkiolika visuomeninių organizacijų paskirti atstovai. Pirmininkas savo pagrindiniu uždaviniu laiko visų gero bendradarbiavimo užtikrinimą, tiki, jog tarybos pareiga yra „formuoti per valstybinę radiją ir televiziją skleidžiamos kultūros politiką“. Jo manymu, dabartinė valstybinė televizija turi daug trūkumų, jos

kultūrinis lygmuo per žemas.

Pirmajame tarybos posėdyje sausio 14 d. „dauguma tarybos narių buvo linkę skelbti konkursą generalinio direktoriaus pareigoms užimti“, skelbia „Lietuvos rytas“ (nr. 12). Tačiau šiuo klausimu bus pasitarta su seimu. RSJ

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

savaitraštis, didelio formato, 10 puslapių,
reguliari metinė prenumerata – \$40.00,
rėmėjo – \$50.00, garbės – \$60.00
(JAV-se amerikietiška)

Prašau siuntinėti „Tėviškės žiburius“ ištisus metus šiam
NAUJAM skaitytojui (metinė prenumerata \$30.00)

Vardas, pavardė .....
Adresas .....

Siunčiu prenumeratą .....dol., auką ..... dol.
Laikraščio adresas:

„Tėviškės žiburiai“

2185 Stavebank Rd., Mississauga,
Ontario, L5C 1T3, Canada

Norintiem susipažinti „Tėviškės žiburius“ siunčiami
nemokamai keletą savaičių. Prašome pranešti tokių asme-
nų adresus.

ADMINISTRACIJA

**Sukursiu gražų paminklą
pagal jūsų pageidavimus**

Dailininkas Kęstutis Keparutis

Tel. FAX 905 540-1705

238 Emerald Street North,
Hamilton, Ontario L8L 5K8

LAISVOJE TĖVYNĖJE

ČIGONO ASILAS

Šiaulių rajono Lukšių kaimo ūkininkė iš nepažįstamo čigono nusipirko pasiutligę sirgusį asilą. Problemą sudarė prie to asilo priejė ir pasiutligę užsikrėtusi galvijų žmonės. Deja, to čigono niekas nesuradė ir tokių informacijų negavo. Pasiutligę sirgęs čigono asilas nugaišo po kelių dienų. Įskiepita buvo tik tužinas šiuo pirkinio susidomėjusių žmonių.

TRYLIKOS VAIKŲ MOTINA

Aštuoniasdešimtmečio sulaukusią klaidę Eugeniją Laureckienę aplankė socialiai remtinų šeimų bendrija "Gintarinės kopos". Trumpų žinių apie aplankytą priežastis pateikiama "Lietuvos ryto" 1996 m. lapkričio 4 d. laidos skyrelyje "Naujiųjų srautas". Jame rašoma: "Iš Telsių rajono Skaudučių kaimo kilusi žemaitė išaugino tryliką vaikų, kaip ji pati teigia, nežinančių, kur policijos ar teismo durys, tikinčių nuoširdaus darbo išmintimi. Sukaktuviniškai labai kukli moteris. Tik sulaukusi garbingo jubilėjaus, ji prabilo, kad karo metais nuo mirties išgelbėjo dvi jaunas žydaite iš Nevarėnų ir Alsėdžių gyvenviečių. Ji pamena jų vardus ir pavardes".

SKURSTA JAUNOS ŠEIMOS

Šilutės Sonatos Šešelgienės atvira laiška Lietuvos seimo nariams prieš Kalėdas paskelbė "Lietuvos rytas" gruodžio 17 d. laidoje. Esą dabar daug kalbama apie pensininkus invalidus ir net streikuoti besiruošiančius gydytojus. Nickas betgi neužsimena apie jaunas šeimas, neturinčias karų gyventi, negaunancias darbo, o pašalpa už mažą vaikūtį – vos 67 litai. S. Šešelgienė seimo narius klausia: "Kaip jūs manytum, reikia auginti vaiką už tokius pinigų?" Savo liūdnas mintis jauna motina S. Šešelgienė baigia taiklia pastaba: "Dabar daug kas rūpinasi, kaip išsaugoti kalbą. Bet norint ją išsaugoti, reikia, kad būtų ja kalbančių žmonių. Kas dabar nori kurti šeimas, gimdyti vaikus? Mažai tokių. Negi nematote, koks gimstamumo ir mirtinumo santykis Lietuvoje. Peršasi išvada, kad netrukus išmirs lietuvių tauta. Susimąstykite pagaliau, suteikite jaunimui galimybių gyventi, dirbti, gimdyti vaikus".

DIDŽIAUSIAS BARAVYKAS

"Alytaus naujienos" pernai buvo paskelbusios grybų konkursą "Baravykas-96". Vertintojų komisijai vadovavo Alytaus apskrities valdytojas Vydas Baravykas.

Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda

Lougheed's Limited šeima ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaucia kitus"

Sudbury Ontario

Konkursą laimėjo Alytaus miesto savivaldybės komunalinio ūkio skyriaus vyr. inž. A. Sirtautienė. Vertintojų komisijai ji atnešė vieną kilogramą ir 65 gramus svėrusį šilo baravyką. Tą baravyką ji sakė radusi pačiam miesto centre, rotušės kieme, prie to pastato durų.

BANDĖ IŠLAISVINTI VADUS

Lietuvos prez. A. Brazauskas buvo gavęs Rusijos socialistinės orientacijos mokslininkų draugijos daugiau kaip dvidešimt narių pasirašytą raštą, prašiusi nutraukti Maskvai tarnavusių kompartijos vadų M. Burokevičiaus ir J. Jermalavičiaus bylą ir išleisti juos pas šeimas. Esą jie yra geri Lietuvos piliečiai ir net patriotai, nusipelnę laisvės ir žmogaus teisių. Prez. A. Brazauskas sakėsi atsakęs jų laisvintojams, kad tie du lietuvių kilmės komunistai padarė didelių nusikaltimų, steigdami antivalstybines organizacijas, vykdydami sąmoningus nužudymus. Tad ji jų bylą neturi teisės kišti nei Lietuvos prezidentas, nei kiti vyriausybės nariai.

KUPIŠKŲ PARTIZANAI

Emilijos Urbanienės pranešimu "Lietuvos ryte", kupiškėnai pagerbė žuvusius Vytieno rinktinės partizanų ir ryšininkus. Nužudytų ryšininkų ar žuvusių partizanų kūnai, spygliuota viela surišti po kelis, tada būdavo sugrūdami po Varležerio ledą ar užpilami žemėmis žydrubosė. Ten Lauko ir Ežerėlio gatvėse patatytų sodybų savininkai teberanda palaikų, perkeltamų į senąsias Kupiškio kapines. Spalio pradžioje visų žuvusių ir nužudytų kupiškėnų, atminimas buvo pagerbtas dail. M. Orlauskio skulptūrine medžio kompozicija, kurioje spygliuota viela aprišta žuvusio partizano kūną ir nukirstas rankas saugo angelas sargas. Ši paminklinė kompozicija papuošė Kupiškio pakraštį esančią kalvę prie klampaus slėnio su Varležerio akimi.

VOKIEČŲ KARIŲ KAPAI

Pernai buvo surankioti II D. karo metais Lietuvoje žuvusių vokiečių karių kapai. Specialius tyrimus atliko Vokietijos karių globos sąjungos atstovas ir Lietuvos imonė "Palikimas". Paieškos išlaidas padengė Vokietijos vyriausybė. Daugiausia vokiečių karių palaikų buvo rasta Kaune, Aukštųjų Šančių kapinėse. Vienas jų sklypas buvo šalia lietuvių ir rusų karių, o kitas – už kapinių ribos. Kitose Lietuvos vietose perlaidojimui buvo atkasti ir į Pažaislio vienuolyną nuvežti 566 žuvusių vokiečių palaikai. Prieš Kalėdas jų visų kaulai, sudėti į baltas dėžutes primenančias karstelius, buvo perlaidoti Aukštųjų Šančių kapinėse. Ten juos lengvai galės surasti turistais atvykstantys gimnėnės.

TEIS KATERIO VAIRUOTOJĄ

Kateriu vadinamo motorinio laivo vairuotojas Gintautas Vijeikis jau yra suimtas ir laukia teismo Kaune. Tardyme jis buvo pripažintas kaltu dėl pernai rudenį Kauno mariose įvykusios tragedijos. Ten iš apsvirtusio katerio tada nuskendo penki Kauno jėzuitų gimnazijos keturiolikmečiai moksleiviai – Inga Kavaliauskaitė, Jūratė Malinauskaitė, Neringa Vėbrautė, Martynas Vareikis ir Rimtautas Veiveris. G. Vijeikiui dabar gresia penkeri metai kalėjimo už katerio vairo atidavimą vairuoti nemokančiai gimnazistei, dėl kurios nesugebėjimo ir apsivertė kateris, nuskandinęs penkis gimnazistus. V. Kst.

Brazilijos San Paulo miesto lietuvių choras, atšventęs 60 metų veiklos sukaktį 1996 metais. Viduryje – choro vadovė muzikė ELVYRA KILČIAUSKAITĖ-BELLUCCI

Hamilton, Ont.

KLB HAMILTONO APYLINKĖS VALDYBOS surengti pusrūčiai 1996 m. gruodžio 1 d. Jaunimo centro salėje gerai pasisekė ir davė gražaus pelno, kuris buvo skirtas globos namams – "R. McDonald House". Apylinkės valdyba nuoširdžiai dėkoja D. Mačienei ir visoms, pagelbėjusioms šeiminkams gaminant pusryčius, poniams už iškepiną pyragą, organizacijoms už paukštus vertingus laimėjimus loterijai ir visiems, kurie prisidėjo prie šio renginio. Padėką priklauso lietuvių visuomenei, gausiai dalyvavusiai pusryčiuose.

KLB HAMILTONO APYLINKĖS VALDYBOS surengtas Naujųjų metų sutikimas praėjo pakilioje nuotaikoje. E. Bajoraitienė ir R. Pakalniškienės gražiai išpuošta salė derinosi prie vakaro iškilmingumo. Svečiai vaishinosi, B. & D. Mačiū, skoningai pagaminta vakariene. V. Povilonio graži muzika su lietuviškų dainų pagyda linksmino svečius.

KELIŲ SAVAIČIŲ LAIKO TARPUI negailestinga mirtis aplankė Hamiltono lietuvių, išplėdama iš mūsų tarpo mums brangius žmones. Taip staiga ir netikėtai mus paliko a. a. Mikalauskas – visuomenininkas, veikėjas ir taurus lietuvis, kurio pasigenda ir liūdi, ne tik jo šeima bei artimieji, bet ir Hamiltono visuomenė. A. a. A. Meškauskas (neseniai palaidojęs žmoną), dar jaunais, liūdesį paliko dvi mažas dukreles. Amžinos atminties V. Linčiauskas, R. Rimkevičienė, A. Styrienė, D. Kristolaitienė, dar pačiam gyvenime, paliko nepilnametį sūnų; nebėra A. Gelžinio, L. Maksimavičiaus. Tebūna jiems visiems lengva Kanados žemė.

G. GIEDRAITENĖ sausio 4 d. atšventė savo 60 – tąjį gimtadienį. Vaisės – staigmena įvyko žento ir dukters G. Lester puošnijos rezidencijoje Newmarket, Ont. E. Bajoraitienės pagalba dalyvavo gražus skaičius draugų hamiltoniečių. Joms buvo užsakytas specialus autobusas. Vaisės pasižymėjo valgių įvairumu ir stalo puošnumu. Sukaktuviniškai buvo įteikta puokštė gėlių ir bendra dovana. H. Kairienė perskaitė humoristinių kupletų, parašytų A. Čerškienės. Ją sveikino sesutės Janė ir Regina bei E. Kudabienė. Jos vyras Romas, palygindamas ją, su senu vynu, linkejo laimės. Pabaigoje prie gimtadienio

torto sugiedota "Ilgiausių metų". Paskutinį žodį tarė žentas Gary, padėkodamas visoms viešioms už dalyvavimą. Mes linkim Gražinai ilgų metų, o jos dukrai Dianai ir žentui Gary už pakvietimą ir puikias vaišes.

PARAMA VASARIO 16 GIMNAZIJAI. Rėmėjų būrelis nr. 13-14 Hamiltono vadovas St. J. Dalius surinko iš narių-rėmėjų įnašus už 1997 metus. Sumokėjo už visus metus \$12 kun. J. Liauba, OFM; po \$15 B. Grajauskas, I. Jakimavičiūtė, E. Lesevičienė; po \$20 J. Kažemėkas, A. Lukas, A. Mačiulaitienė, T. Mureika, A. Prunskis, R. Rožanskas, V. Stabingis; po \$25 A. Garkūnas, P. Kanopa, J. Kažemėkas, J. Kristolaitis, A. Liaukus, G. Melnykas, A. Pilipavičius, E. Sakavičienė, SLA 72 Kuopa Hamiltono, P. Vizbaras, P. Žūlys; po \$30 P. Baranaitis, R. Rimkevičienė, dr. B. Vidugiris; po \$50 J. Andrukaitis, J. Astas, St. Kačinskis, dr. V. Kvedaras, S. Rakštienė, P. Sakalas, J. Varanavičius, F. Venckevičienė; \$100 – E. Lengnikas; \$150 – E. Kronienė; \$200 St. D.; \$5000 sumokėjo Leonas Klimaitis savo motinos Pranės Dalienės šviesiam atminimui mirties metinių proga.

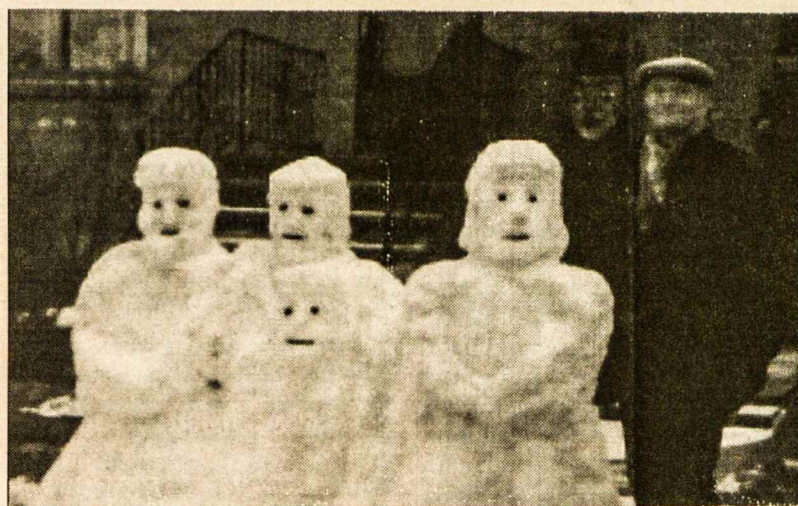
Iš būrelio pasitraukė amžinybėn pašaukti a. a. Balys Grinius, išbuvęs rėmėju 32 metus, a. a. Petras Zabarauskas, išbuvęs rėmėju 11 metų, a. a. Pranė Dalienė – 9 metus. Būrelis buvo išaugęs iki trigubio, turėdamas daugiau kaip 60 narių, tačiau dabar negailestinga mirtis skina iš tikimybės būrelio narius ir dabar yra likę tik 37 nariai – rėmėjai.

Surinkti pinigai iš narių – rėmėjų įnašų \$6.412. sausio mėn. 6 d. buvo įnešti į Vasario 16 gimnazijos sąskaitą "TALKOJE", kad persiųstų Vokietijoje.

Nuo būrelio įsteigimo (1965 m.) per 33 metus surinkta ir išsiųsta Vasario 16 gimnazijai paremti \$54.107. Nuoširdžiai dėkoju visiems ištikimiems būrelio nariams, kurie nepailsdami pastoviai remia mūsų lietuvių Vasario 16 gimnaziją Vokietijoje. Stasys J. Dalius, būrelio vadovas

Winnipeg, Man.

A. a. STASYS RAMANČIAUSKAS po sunkios ir ilgios ligos, sulaukęs 76 m. amžiaus, mirė 1996 m. gruodžio 20 d. Lietuvoje mokytoja-vos Skaudvilės ir Švėkšnos mokyklose. Atvykęs į Kanadą 1948 m., įsi-

R. STEPULAIČIO sniego skulptūros prie savo namų Barrie, Ont., mieste. Jų nuotrauka buvo įdėta vietiniame "Barrie Examiner" laikraštyje

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.C.H.

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- LAUGĖ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- PLOKŠČIAPIEDYSTĖ
- EISENOS SUTRIKIMAI
- PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIŠYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAIS
- PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- STERILŲ PRIEŽIŪRŲ

PRIIIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:

- ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
- HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
- HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

jungė į visuomeninę veiklą. Buvo Sv. Kazimiero parapijos komiteto narys ir mokytoja lietuviškoje šeštadieninėje mokykloje. Įsteigęs savo verslo imonę vandentiekio srityje, dažnai talkino šventovei bei vasarviete. 1982 m. pakirstas apopleksijos (stroke), iki mirties sunkiai sirgo. Maldas laidotuvių koplyčioje skaitė ir gedulines pamaldas Sv. Kazimiero šventovėje atnašavo prel. J. Bertašius. Palaidotas Assumption kapinėse. Liūdi žmona Julija, dukrė Renata, sūnūs – Algis ir Romas su šeimomis bei kiti giminės ir draugai Kanadoje ir Lietuvoje.

A. a. EMA ŠNEIDERAITIENĖ-LIUTKUTĖ, sulaukus 89 m. amžiaus, mirė 1996 m. gruodžio 22 d. Gimusi Lietuvoje, į Kanadą atvyko 1952 m. Maldas laidotuvių koplyčioje skaitė prel. J. Bertašius. Palaidota Brookside kapinėse. Liūdi – sūnūs Albert ir Garry su šeimomis bei kiti giminės.

CONCORNO KOLEGIJOJE šiuo metu studijuoja 6 studentai iš Lietuvos. Apylinkės valdyba pakvietė juos dalyvauti Vasario 16 minėjime.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS metinis susirinkimas ir Sv. Kazimiero minėjimas rengiamas sekmdienį, kovo 9 d. tuoj po pamaldų. Parapijiečiai yra kviečiami kuo gausiau dalyvauti. **EKK**

Calgary, Alberta

A. a. ONUTĖ (GRINIUTĖ) MATULIONIENĖ, 96 m. amžiaus, mirė Kalgarije 1996 m. lapkričio 6 d., palikusi dukterį Olga Schlosser, daug vaikų ir provaičių. Jie ir visi kiti giminės liūdi netekę proslėnės, senelės, artimo bei mylimo žmogaus. Palaidota šalia vyro Petro, mirusio 1970 m. ir mylimo sūnaus Fredo, mirusio 1985 m. Queen's Park kapinėse. Velionė buvo gimusi Lietuvoje 1900 m. gegužės 18 d. Ištekėjusi už Petro Matulionio 1925 m. į Kanadą atvykusio 1928 m. Išgyvenusi su šeima sunkius ekonominės krizės laikus, 1970 m. persikėlė į Kalgarį. Buvo žinoma kaip lietuvių bendruomenei priklausanči, daržininkystę mėgstanti našlė. Pastarusios savo gyvenimo metus praleido Bethany Lodge senelių namuose. Inf.

Ottawa, Ont.

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS praneša, kad mirus ilgamečiame fondo įgaliotiniui a. a. Albinui Paškevičiui, jo pareigas sutiko perimti Vytautas Radžius, gyv. 56 Wedgewood Cr. Gloucester, ON K1B 4B4. Norime tikėti, kad kaip ir anksčiau otavičiai ir apylinkė neužmirš KL fondo ir per jį remia lietuvių išlaikymo pastangas Kanadoje ir teiks pagalbą vargstantiems Lietuvoje ne vien aukomis, bet ir palikimais.

Kanados lietuvių fondas

Paieškojimas

Apolonija Svolkinaitė-Janulevičienė ieško savo tėvo **Juliaus Svolkino**, gimusio 1920 m. sausio 31 d. Plikinių kaime, Jonavos raj. Jei kas nors žinotų apie jo likimą, prašoma rašyti adresu: A. Janulevičienė, Ralio 1-18, 5000 Jonava, Lietuva.

Metinė "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu – 115 dolerių visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel 905 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Devintasis pasaulio lietuvių jaunimo kongresas įvyks š. m. liepos 17-27 d.d. Vašingtone, Niujorke ir Bostone. Jo šūkis – "Lietuviška prigimtis atidaro pasaulio duris". Kongresas atstovams kainuos po 1.050, dalyviams – po 1.300 dolerių. Šis mokestis padengs nakvynę, pobūvius ir visas ekskursijas. Kainos sumažinamos pora šimtų dolerių tiems, kurie užsimokės prieš vasario 16 d. Tokiu atveju atstovams kainuos po 850 dolerių, dalyviams – po 1.100. Registracijos mokestis 200 dolerių tik suteikia teisę dalyvauti visuose kongreso renginiuose. Vašingtone yra numatytas atidarymo balius, organizacijų mugė, kelionė į muziejus ir JAV valdžios pastatus bei Lietuvos ambasadą. Kongreso dalyvių Niujorke lauks ekskursija laivu aplink Manhattaną, vakaras teatre, ekskursijos į įdomesnes vietas. Stovyklai yra pasirinktas Cape Code Atlanto pajūrys. Užbaigus balius įvyks Bostone su ekskursija istorinė šio miesto dalin. Jaunimo reikalai, veikla ir rūpestiai bus svarstomi studijų dienose. Studijoms numatyta po vieną dieną Vašingtone, Niujorke ir Cape Code.

Amerikos lietuvių taryba (ALTA) savo pirmajame posėdyje su naujoju pirmininku pasiskirstė valdybos pareigomis. Dabartinę valdybą sudarė naujasis pirm. dr. Jonas Račkauskas, vykdomasis vicepirm. Grožvydas Lazauskas, keturi vicepirmininkai – Petras Buchas, Kostas Burba, Vytautas Bildešas ir Vytautas Jokūbaitis, sekr. Stasys Dubauskas, išd. Viktoras Naudžius, valdybos nariai – Jeronimas Gaižutis, Stanley Balzekas, Jr., Stasys Briedis, dr. Vytautas P. Dargis, dr. Bronė Motušienė, Saulius Kuprys, Evelyn Oželienė, Birutė Skorubskienė ir ALTos atstovas Vašingtone dr. Jonas Genys.

"Lietuvių balsas" 1996 m. spalio vidurio laidoje paminėjo savo veiklos dešimtmetį. "Lietuvių balsas" pakeitė socialistų Čikagoje leistą dienraštį "Naujieji". Dr. V. Šimaitis suorganizavo leidybą kairiojo sparno savitais "Lietuvių balsas". Jo dvidešimt du pirmuosius numerius suredavo vyr. red. Antanas Kučys ir inž. Edmundas Jasūnas. Pastarasis gerokai ištobulino "Lietuvių balsą".

Prancūzija

Prancūzijos LB tarybos posėdyje 1996 m. lapkričio 15 d. atsiųsino tarybos pirm. Karolina Paliulienė. Ją pakeitė naujoju tarybos pirmininku išrinktas dail. Žibuntas Mikšys. Naują valdybą sudarė pirm. Perkūnas Liutkus, sekr. Jean Mončys, išd. Žiba Klimienė, ryšininkas su Prancūzijos Lietuvos draugijomis Michel Pagnier ir ryšininkė su jaunimu Inga Lanchas.

Prancūzijos LB ruošiasi paminėti savo veiklos penkiasdešimtmetį. Lietuvos prez. Algirdas Brazauskas jos buvusį ilgametį pirm. prel. Joną Petrošį jau 1995 m. liepos 8 d. apdovanojo Lietu-

vos didžiojo kunigaikščio Gedimino IV laipsnio ordinu. Minėjimas įvyks vasario 15 d. italų misijoje Paryžiuje, susietas su Vasario šešioliktąja ir šv. Kazimiero švente.

Australija

"Mūsų pastogė" Sidnyje leidžiančios LB spaudos sąjungos narių susirinkimas 1996 lapkričio 17 d. įvyko Lietuvių namuose. LB spaudos sąjungos valdybą sudaro pirm. Vytautas Doničas, sekr. Vytenis Šliogeris, nariai Danius Kairaitis, Antanas Laukaitis ir Kęstutis Protas. Pirm. V. Patašiui pasiūlius, pirmiausia susikaupimo tylos minute buvo pagerbti 57 mirusieji LB spaudos sąjungos nariai. Susirinkime buvo patvirtintos šios organizacijos apyskaitos.

Melburno lietuvių klubo naująją valdybą sudarė: Vladas Bosikis – pirmininkas ir išdinininkas, Nijolė Kairaitienė – vicepirmininkė ir sekretorė, Benediktas Beržanskas – ūkvedys ir reikalų vedėjas, Zigmas Augaitis – renginių vadovas, Benediktas Kaminskas – baro išdinininkas. Kandidatais liko Feliksas Sodaitis ir Paulius Kabaila.

Lenkija

Penkstasis Lenkijos tautinių ir etninio mažumų kultūrinis festivalis "Bendrija kultūroje" 1996 m. lapkričio 17 d. įvyko Varšuvos traktorių gamyklos kultūros rūmuose. Jame didelį pasisekimą turėjo lietuvių etnografinis ansamblis "Dušnica". Ta proga buvo rašyta, kad lietuvių sudaro vieną dainingiausių Lenkijos tautinių mažumų. Esą vien tik Suvalkijos vaivadijoje, kur gyvena daugiau kaip 10.000 lietuvių, yra apie dvidešimt muzikinių grupių – liaudies dainų ir šokių ansamblių, vaikų ir suaugusiųjų chorių, orkestrų, šokių ratelių bei mėgėjiškų dramos teatrų.

Punsko ir apylinkių lietuviai naujuosius 1996-97 mokslo metus pradėjo be naujų lietuviškų Lenkijoje išleistų vadovėlių. Pensijon išėjo Punsko vaikų darželio mokytojos N. Dambrauskienė ir E. Muliarčienė bei Navininkų mokyklos mokytojas H. Karčiauskas. Ramoniškių pradinės mokyklos vėl sugrįžo lietuvių kalbos pamokos, jų pageidaujant septyniems vaikams. Lietuvių kalbą jiems dėstys O. Zdanienė.

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į **Angele Šalvaitytę, B.A.,** pirmąją pardavimo atstovę. J. mielai jums patars.

Darbo tel. 705 429-2121 ar 705 445-5640 namų tel. 705 429-6428

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūęs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd. pal. čekių sąsk. iki 1.75%	Asmeninės nuomos 9.75%
santaupas 2.25%	nekiln. turto 1 m. 5.20%
kasd. pal. taupymo sąsk. 1.50%	
INDĖLIAI:	
90 dienų indėlius 2.25%	Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gynybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25,000. Be to, narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu per 2 ml. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 sumos draudimu
180 dienų indėlius 2.25%	
1 m. term. indėlius 2.25%	
2 m. term. indėlius 3.75%	
3 m. term. indėlius 4.50%	
4 m. term. indėlius 4.75%	
5 m. term. indėlius 5.25%	
RRSP ir RRIF (Variable) 2.50%	
1 m. ind. 2.75%	
2 m. ind. 3.75%	
3 m. ind. 4.50%	
4 m. ind. 4.75%	
5 m. ind. 5.25%	

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

siunčia siuntinius ir pinigus į Lietuvą:

- \$8 kub. pėda, priimame bet kokias dėzes.
- \$18 pristatymas iki 50 kg į vieną adresą.
- Atsižvelgiant į Lietuvos muitinės įstatymus, vienam asmeniui be maito galima siųsti tik 31.5 kg.
- Kad būtų geriau visiems, pageidaujame, kad dėžės nebūtų sunkesnės kaip 20 kg.
- Iš toliau siųsti U.P.S.
- Siunčiant dolerius iki \$2,000 – 4%, plius pristatymas.
- Siunčiant daugiau kaip \$2,000 – 3%, plius pristatymas.
- Kanados dolerių pristatymas – \$15 (kan.), Amerikos dol. – \$12 (amer.).

Montrealyje – Leonas ir Genė Balašiai .....tel. 514 366 8259
Hamiltono apylinkėse – Bernardas ir Danutė Mačiai .....tel. 905 632-4558
Delhi, Simcoe – Andrius ir Gertrūda Usvaitai .....tel. 519 773-8007

Dėl pinigų siuntimo, maisto siuntinių kainoraščių, ar dėl platesnių informacijų prašom rašyti ar skambinti **Vytui ar Genei Kairiams**, 517 Fruitland Rd., Stony Creek, Ont. L8E 5A6

Tel. 905 643-3334

Antisemitinės nuotaikos Kvebeke

Vokiečių dienraštis, susidomėjęs žiniomis apie antisemitizmą Kvebeko provincijoje, pasiuntė savo atstovą susipažinti su esama būkle vietoje. Savo pranešime jis iškėlė visą eilę antisemitinių reiškinių

KAZYS BARONAS

Miunchenietis dienraštis "Sueddeutsche Zeitung" į Montrealį pasiuntė laikraščio atstovą, nes Vokietiją pasiekė žinios, kad prancūziškoje provincijoje Kvebeke yra pasireiškusios antisemitinės nuotaikos. Esą vienoje žydų krautuvėje "košer" maisto gaminiai buvo pažymėti vien hebrajiškai ir angliškai. Kalbos priežiūros policininkai esą nubaudė didžiausią žydiško maisto krautuvę Kanadoje, nes joje maisto pavadinimai buvo užrašyti labai mažom prancūziškom raidėmis.

Hovard Galganov – didžiausios skelbimų įstaigos savininkas ir kartu kovotojas prieš policines kalbos priemones pareiškęs, kad tūkstančiai žydų jau paliko Kvebeką, kiti ruošiasi išvykti. Žydas H. Galganov pasakęs, esą jo tautiečiai jaučiasi nesaugiai Kvebeke. Tuo tarpu separatistai apkaltinę tautines mažumas, nes jos balsavo prieš atskyrimą nuo Kanados. Daugumas prancūzų esą jaučiasi apgauti savame krašte, o provincijos vyriausybė esanti rasistinė, priešiną judaizmui kaip prieš 50 metų.

Ar tai grįžimas į praeitį, kai Antrojo pasaulinio karo metu Kvebekas buvo Vichy vyriausybės priešininkas Amerikoje bei saugi antisemitizmo šalis?

Prieš keletą mėnesių iš savo pareigų turėjo pasitraukti karalienės vietininkas Kvebeke gubernatorius Jean-Louis Roux, nes 1942 m. jis dalyvavo vienoje demonstracijoje, pasibaigusioje išpuoliais prieš žydų krautuves.

Kvebeko žydų kongreso pirm. Dovydas Sultan prieštariau Galganovo nuomonei. Girdi, nedraugiškas nusistatymas žydams Kvebeke nėra didesnis už kituose kraštuose rodomą neapykantą žydams. Be to, Roux yra tapęs tikru demokratu, o žydų bėgimas iš Kvebeko esąs perdėtas. "Apie tūkstančius negali būti kalbos, gal šimtinė pasitraukė iš Kvebeko" – sakė advokatas D. Sultan. Negalima to lyginti su masine žydų išvyka prieš 20 metų, kai kas ketvirtas žydas paliko Kvebeką.

Šimtą tūkstančių žydų bendruomenę neramina augantis prancūzų separatistų nacionalizmas, blogėjanti ekonominė padėtis ir netikra politinė Kvebeko ateitis. Pavieniai išpuoliai prieš žydus nesąs ypatingas antisemitizmo reiškinys. Blogesnis dalykas – bendra neapykanta visiems, pakenkusiems referendumo balsavime. Taip pat ir spauda prisidedanti prie antisemitizmo, skelbdama, kad žydams nereikėtų taip jaudintis.

Tik paskiri nariai valdančios "Parti Quebecois" esąs rodo neapykantą svetimšaliams – sakė Žydų kongreso pirmininkas, priskaitydams prie jų J. Parizeau, min. pirm., B. Landry. Toks esąs ypač J. Parizeau, atvedęs 1994 m. separatistus prie krašto valdymo vairo. Jisai kaltinęs tautines mažumas dėl separatistų pralaimėjimo referen-

dume, dėl turtingųjų žydų įtakos. Mat Bronfmanai yra turtingiausia šeima Kvebeke, o Kanados žydų kongreso būstinė yra įsikūrusi Samuelio Bronfmano namuose. (S. Bronfmano senelių šaknys siekia Lietuvą. Jis yra alkoholinių gėrimų "Seagram VO" ir kt. gėrimų įmonės savininkas. Naujųjų metų proga S.B. atsiųsdavo Aušros Vartų parapijų klebonui kun. J. Kubiliui, SJ, savo gaminių, K.B.).

Laikraščio korespondentas pastebi, kad sankirčio centrinių asmenų minimas H. Galganov, kuris aštriais išsireiškimais sukėlęs nepalankias nuotaikas žydams. M. Gauthier, separatistų vadovas, pareikalavo izoliuoti Galganovą neperžengiama užtvara.

Kvebeką valdančios partijos suvažiavime buvo garsiai minimi "žydo" žodžiai. Tai negirdėta Kvebeke nuo "revolution tranquille" 1960 m., kuri pasuk provincijos vairą liberaline linkme.

Radikalios "Mouvement de Liberation Nationale du Quebec" partijos vadovas Raymond Villeneuve grasinęs Galganovui ir kitiems žydų veikėjams sprogmenimis ir namų padegimais. Tam jis turi patirties: 1963 m. padėta bomba nužudė sargybinių, buvo nuteistas 12-kos metų kalėjimu. 1970 m. Villeneuve teroristų grupei pagrobęs darbo ministrę ir jį nužudžius, Kanados min. pirm. Trudeau buvo priverstas paskelbti sustiprintos apsaugos būklę.

Daugumai kanadiečių šie įvykiai – praeitis. Tačiau prieš dvejus metus, separatistams laimėjus provincijos rinkimus,

Vėžio ligonių gydymas Kaune

Pietiniame Kauno pakraštyje, Aukštojoje Panemunėje, yra įsikūrusi svarbi vėžio gydymo įstaiga – Kauno onkologijos centras. Ji yra žinoma ne tik Kauno krašte, bet ir visoje Lietuvoje.

Čia gydosi vėžio liga sergantieji trijų Lietuvos apskrityse – Kauno, Alytaus ir Marijampolės gyventojai, apie trečdali visos šalies (t.y. 1,2 mln.). Šiemet šiai ligoninei sukako 50 metų. Šiuo metu yra 370 stacionariųjų lovų, o jos poliklinikoje per metus apsilanko ir gydosi apie 60.000 žmonių. Tai specializuota gydymo įstaiga, pritaikyta onkologiniams ligoniams tirti ir gydyti. Tokių onkologijos centrų ne vienas yra ir Kanadoje bei kituose vakarų ir rytų kraštuose.

Pacientams ištirti turime įvairių aparatų: endoskopus, echoskopus, radioizotopų laboratoriją, kompiuterinį tomografą, rentgeno aparatūrą ir kt. Svarbiausias ir didžiausias mūsų turtas yra aukštos kvalifikacijos gydytojai ir medicinos seselės, kurie tobulinasi ne tik Rusijoje, Ukrainoje, bet ir Vokietijoje, JAV-se, Lenkijoje, Estijoje. Pas mus dirba 73 įvairių specialybių gydytojai. Iš jų 6 yra

Kvebeko scenoje pasirodęs R. Villeneuve ir jo antisemitinė FLQ organizacija.

* * *

Antisemitizmas pasireiškia ir Lenkijoje. Tai pranešė iš Varšuvos Vokietijos katalikų agentūra. Lenkijos vyskupų konferencija esą stengiasi šiuos santykius gerinti, tiesti tiltus tarp katalikų ir žydų. Tokio siekio ženklas esąs vyskupų konferencijos sekretoriaus vysk. Tado Pieronek įteikta taikos premija Niujorko rabinui J. Rudin. Ši premija įteikiama kiekvienais metais lenkų įsteigtos krikščionių-žydų tarybos. Vysk. T. Pieronek pasakęs, kad paskutiniiais metais ši lenkų-žydų įtampa aiškiai pastebima. Ta proga jis priminė ir Dancigo kun. H. Jankovskio antisemitinius pamokslus praityje.

Tačiau ir iš žydų pusės nerodomas draugiškumas lenkams. JAV gyvenęs žydų rašytojas E. Wiesel 50-ties metų Kielcų pogromo sukakties proga (ten buvo užmušti 17 žydų, K.B.) pareikalavo vyskupų konferenciją bei Lenkijos vyriausybę iš Aušvico koncentracijos stovyklos nuimti visus kryžius.

Red. pastaba. Netruksta pranešimų apie antisemitizmo reiškinius ir Lietuvoje. Toje srityje ypač uoliai darbuojasi Lietuvos žydų draugija Tel Avive. Ji seka Lietuvos spaudą ir telkia visus pasisakymus žydų klausimu. Anglų kalba spausdinamuose leidiniuose ji iškelia lietuvių dalyvavimą žydų naikiniame vokiečių okupacijos metais ir dabarties nuotaikas, kiek jos pasireiškia Lietuvos žiniasklaidoje.

mokslių daktarai, jiems padeda ir ligonius slaugo 187 medicinos seserys, 111 slaugių ir sanitarų.

Ligonių gydymui naudojami visi pasaulyje pripažinti metodai: operacijos, radioaktyvūs spinduliai, chemoterapija ir jų kombinacijos. Atliekamos ir pačios sudėtingiausios skrandžio, plaučių, žarnyno operacijos, kurių per metus padarome iki 4.600. Kiekvieno naujai susirgusio vėžiu ligonio gydymo protokolą nustato gydytojų konsiliumas iš chirurgo, radiologo ir chemoterapeuto. Dažniausiai tikimybė pasveikti ar ilgiau gyventi priklauso nuo to, kaip pačioje pradžioje vėžiu sergantis pradeda gydytis. Iki šios onkologinių ligonių, gydymo onkologijos centras, gyvena gerokai ilgiau negu gydyti kitose, kad ir garsiose, klinikose.

Be diagnostinio ir gydomojo darbo onkocentro gydytojai padeda tobulintis Kauno krašto katedrų ligoninių gydytojams, rengdami praktinius onkologijos kursus. Čia stažuoja Medicinos akademijos studentai, gydytojai rezidentai, taip pat ir Medicinos aukštesniosios mokyklos studentės – būsimos gailestingosios seselės.

Po sniego pūgos Lietuvoje

Nuotr. D. Meiliūno

Žydų knygos Vilniuje

"International Herald Tribune" dienraštis, leidžiamas Vokietijos Frankfurte, 1996 m. lapkričio mėnesį išspausdino straipsnį apie žydų literatūros lobį, dar laikomą vienoje Vilniaus šventovėje. Šis dešimčių tūkstančių hebrajų ir jidiš knygų rinkinys yra vienas didžiausių pasaulyje, užsilikęs iš XVII ir XVIII šimtmečių, kai Vilnius buvo svarbiausias žydų švietimo ir dvasinio gyvenimo centras, vadinamas "Šiaurės Jeruzale".

Paslėptos nuo nacių ir vėliau nuo sovietų šios knygos dabar priklauso valstybinei Lietuvos bibliotekai. Jas stengiasi kataloguoti dvi žydės, dirbančios skurdžiose sąlygose. Esą neįmanoma žinoti, kiek knygų čia sukaupta. Žydų bendruomenė Lietuvoje, kurioje liko vos 4.000 vyresnio amžiaus žmonių, nepajėgia paremti rinkinio išlaikymo. Žydų mokslininkų nuomone, nėra reikalo jį palikti Lietuvoje, kur naciai sunaikino 240.000 žydų.

Yivo institutas buvo žydų kultūros ir mokslo centras Vilniuje, veikęs nuo 1925 m. ir perkeltas į Niujorką po Antrojo pasaulinio karo. Tyrimo direktoriaus Allan Nadlerio teigimu,

Šviečiama ir visuomenė populiariais straipsniais spaudoje, per televiziją.

Šiuo Lietuvai sunkiu ir pilnu nepriklausymo laikui mes negalime įgyvendinti daugelio kovos su vėžio liga programų, įsigyti naujos aparatūros, instrumentų.

Gavome 1000 kan. dolerių, kuriuos mums perdavė nenuilstanti Irena Lukoševičienė. Už šiuos pinigų pirkome chirurginius instrumentus.

Nuoširdžiai dėkojame už konkrečią paramą Kanados lietuvių fondui, Irenai Lukoševičienėi. Už gerus Jūsų darbus lai būna atlyginta sveikata ir taika Jūsų šeimoms. Te niekada nepristiga meilės ir gailesčio Jūsų tauriose širdyse.

Feliksas Markuckas,
Kauno onkologijos centro
vyriausias gydytojas, Kauno
srities kovos su vėžiu draugijos
pirmininkas

Leonarda Šarakauskienė,
Kauno srities kovos su vėžiu
draugijos pirmininko pavaduotoja

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių Namų)
Priima pacientus pagal
susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus prima
pacientus ir vakarais

Rusijos karinių pajėgų nuosmukis

Iš buvusios sovietų kariuomenės pasaulinės galybės liko tik jos šešėlis. Dabartinius duomenis pateikia amerikiečių, anglų spauda, remdamasi savais žinių šaltiniais ir pačių rusų generolų pareiškimais

J. P. KEDYS, Australija

Pasibaigus Antrajam pasauliniam karui, Raudonoji armija tapo pabaisa ne tik Europai, bet ir didžiausiai pasaulio galybei Amerikai. Prez. Reagan'as pradėjo planuoti "Žvaigždžių karo" strategiją apsiginti nuo Sovietų Sąjungos. Tačiau ne ŠAS (NATO) ir ne "Žvaigždžių karo" strategija suardė Sovietų Sąjungą, bet pavertę tautų pogrindžiai, kurių tarpe lietuviai atliko vadovaujantį vaidmenį ir privedė Sovietų Sąjungą prie subyrėjimo.

Dabar verta mesti žvilgsnį į buvusią "Raudonąją armiją", kuri sudarė branduolį buvusios Sovietų Sąjungos galybės. Apie dabartinę Rusijos karinę jėgą arba buvusią Raudonąją armiją yra paskelbę žinias Amerikos žurnalas "Time", leidžiamas Australijoje, ir Anglijos laikraštis "The Guardian" Londone. Abu leidiniai panaudoja savo valstybinius šaltinius apie Rusijos dabartines karines pajėgas. Be to, minėti leidiniai turi savo atstovus Maskvoje, kurie teikia jiems informaciją, kas dedasi Rusijos karinėse pajėgose.

Be garbės ir jėgos

Iš savo jėgos ir garbės viršūnės Rusijos kariuomenė pavirto į demoralizuotą pajėgą, sudarytą iš apsilėidusių karininkų, panašių į baudžiauninkus kareivių, nepaklusnių tarnautojų. Nusikaltimai ir savižudybės pakilę, o profesinis pareiškimas nusmukęs. Nei kariškiai, nei apginklavimas nesulaukia reikiamo aprūpinimo iš valdžios. Aukštieji karininkai perspėjo: jeigu šis nuosmukis nebus sustabdytas, kariuomenė suskils į mažas gruputes, vadovaujamas "karo lordų", arba visai išnyks. Krašto apsaugos ministras Igor Radionovas perspėjo viešai: "Jeigu karinis biudžetas nebus padidintas ir armija nebus apmokama, tai Rusija neteks ginkluotų pajėgų". Tai nustebino rusus, siekiančius valstybinės jėgos.

Dabartiniai skaičiai

Sovietų Sąjungai, kuri 1985 m. turėjo ginkluotą 5,3 mil. kariuomenę, dabar turi tik 1,5 mil. Kariškiai šį skaičių sumažina iki 1,1 mil. Prieš 10 metų Sovietų Sąjungai turėjo 186 divizijas, dabar – 30. Dumos gynybos k-to atstovas sako, kad iš tų 30 divizijų tik 10 tinka kovai. Iš 290 laivų liko 150. Povandeniniai laivai, įskaitant ir su atominiais ginklais, nebesirodo jūroje. Jie laikomi uostuose ir sudaro pavojų gyventojams. Ginklų pagerinimo sistemos beveik išnyko, o jų aptarnavimas nukrito iki 15-20%.

1995 m. pareiškė vienas gynybos atstovas: "Aviacijai reikėjo 40 kovos lėktuvų, bet gavo tik 6. Karinė taryba pareiškė: "2005 m. Rusija jau neturės savo aviacijos. Lėšų stoka labiau naikina Rusijos aviaciją nei atominė bomba".

Kariškiai atsilikusi

Gen. Radionovas krašto gynybai 1997 metams reikalavo 48 bil. dolerių, bet gavo tik 18 bil. Žymus Rusijos strategas rašė, kad dabar Rusija yra 10-15 metų atsilikusi nuo ŠAS. JAV strategai mano, kad Rusija yra dar daugiau negu 15 metų atsilikusi nuo ŠAS.

Per 19 mėnesių Rusijos kariuomenė Čėčėnijoje prarado savo nepajėgumą kovoti fronto linijose. Čėčėnijoje rusai beveik viską darė nemokėdami: neapmokėti kareiviai ėjo ieškoti priešo iš namo į namą, o juos apšaudė iš oro rusų artilerija ir aviacija... Eilinis kareivis Sergei Kologrivov'as iš motorizuotos brigados rašė: "Jie laikė mus šukšlėmis. Mes stojome į kariuomenę ginti Rusijos, bet patys tapome beginkliai". Apie 75% pašauktųjų į kariuomenę pabėgo ir liko tik tie, kurių galvoje tik košė – pareiškė gen. Alexandras Lebed'is.

Kovos lėktuvų 1989 m. buvo 5000, šiandien – tik 500. Neatlyginami kariškiai ieško kito darbo. "Mano draugas iš gen. štabo parduoda viščiukų kojas kitoje gatvės pusėje, Damilevskio rinkoje. Daug aukšto rango karininkų dirba verslo srityje" – pareiškė aukšto laipsnio gen. štabo karininkas.

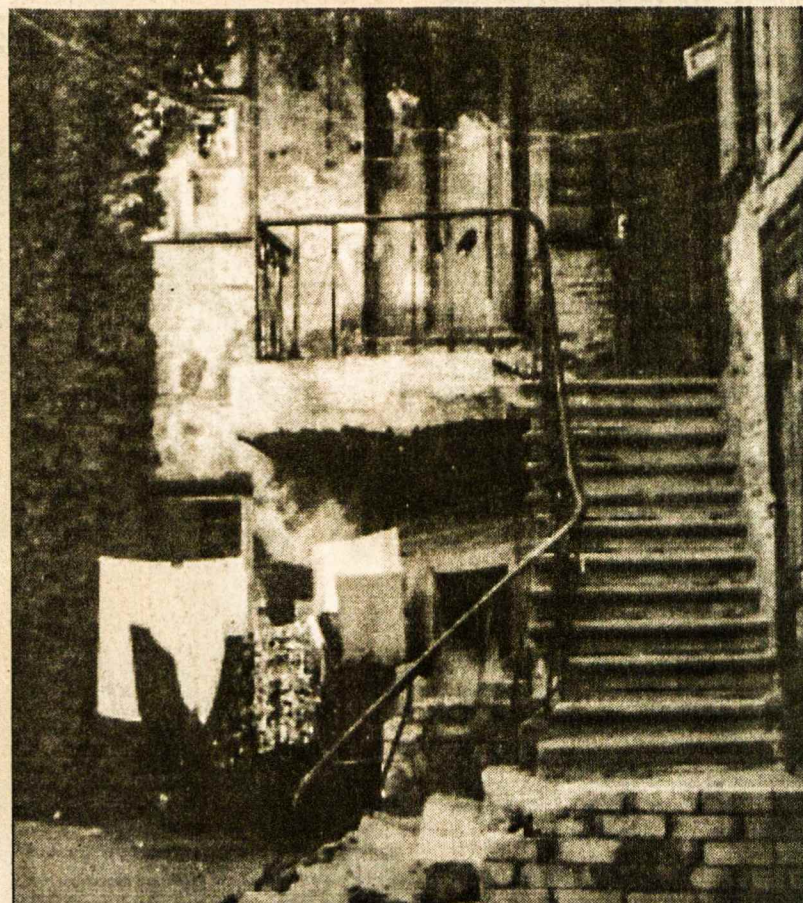
Pairisi drausmė

Aukštoji karo vadovybė atliko "valymą" keletą kartų, kai subyrėjo Sovietų Sąjungai, bet dauguma karininkų buvo ištikimi Jelcinui. Kariuomenėje prasidėjo korupcija plačiu mastu. Kai kurie generolai gaudavo 3.000 dolerių per mėnesį ir pasistatydavo vasarnamius 750.000 dolerių vertės. Žemesnio laipsnio kariškiai pardavinėja amuniciją, lengvus ginklus, mašinas ir kitą kariuomenės turtą. Vidaus reikalų ministerija pranešė, kad 31.000 smulkųjų ginklų buvo pavogta iš karinių sandėlių 1996 m. Generolas leit. S. Gavet'as, vyr. kariuomenės kaltintojo pavaduotojas, yra pareiškęs: "Kraštai yra užtvindintas ginklais".

Amerikos admirolas W. Owens, pasitraukęs 1996 m. iš generalinio štabo, yra labai susirūpinęs likimu 22.000 taktinių, atominų ginklų Rusijoje: tokioje tvarkoje jie gali pasklisti po visą pasaulį.

Niūri ateitis

Gen. Radionovas nemano, kad Rusijoje gali kilti revoliucija, bet kariuomenė "ištrips" pamazū... Žmonės, negaudami atlyginimo, ieško darbo kitur arba pardavinės ginklus. Žymus karinis strategas Maskvoje plk. V. Šlykov'as yra kitos nuomonės: "Rusijos kariniai daliniai gali prisijungti prie Rusijos sričių valdovų, kurie gali juos geriau aprūpinti kaip Centrinę valdžią. Iš tikrųjų tokiu atveju yra didesnė galimybė išvengti karinių kivių ar net sukilimo".

Vilniaus miesto Savičiaus gatvės kiemas. Ši ROMO VAŠTOKO 1995 m. daryta nuotrauka laimėjo pirmą vietą Baltijos šalių verslo konferencijos konkurse Toronte 1996 m. gruodžio 10d.

Dr. Č. ŠVENČIONIS su ligoniais palatoje Kauno srities vėžio gydymo centre

Nuotr. A. Švenčionio

Kalbos išniekinimo puota tebesitęsia

ANTANAS PAŠKUS

Prieš keletą metų kalbininkas Vytautas Būda straipsnyje "Kalbos išniekinimo puota" ("ND", 1993.IV.2) nagrinėjo Lietuvos sporto komentatorių daromas kalbos klaidas. Deja, toje puotoje dalyvauja ne tik sporto komentatoriai, bet ir visos žiniasklaidos darbuotojai. Puotautojų mėgstamiausias valgiaraštis – svetimžodžiai, priklausantys barbarizmų kategorijai.

Šiuo metu Lietuvos periodikoje susiduriama su keistoku reiškiniu. Iš vienos pusės griebtė griebiamasi svetimų žodžių, iš antros – užsispyrusiai, net iki neatpažinimo, lietuvinami svetimžodžiai. Prieš "barbarų" antplūdį buvo stipriai pasisakyta įvairia forma: dramatinė, dalykinė, satyrinė ir net pajaukiančią. Paskutiniu metu prabilta ir prieš svetimų vardų fonetinių. Pagaliau Jungtinių Amerikos Valstybių lietuviškos spaudos bendradarbiai (iš Floridos) bendru raštu kreipėsi į "Lietuvos aidą" redakciją, išreikšdami savo rūpestį dėl lietuvių kalbos teršimo.

Deja, deja... Ir šios pastangos vaisių neatnešė. Jos pradinę kaip tyruose šaukiančių balsai. Barbarizmų antplūdis Lietuvos žiniasklaidoje ne mažėja, bet didėja. Čia rašančiajam ilgiau užtruko Lietuvoje teko visa tai savo akimis pamatyti ir savo ausimis išgirsti. Nepavyko užtikti nė vieno laikraščio ir žurnalo, kuriame nebūtų buvę barbarizmų. O ką jau kalbėti apie televizijos programas ar aukštųjų pareigūnų kalbas (rašytas ar sakytas)!

Skaudu ir liūdna, kad ir išeivijos laikraščiai, apraudodami "gyvus mūsų gražios kalbos žalojimus" ("Draugas", 1992.X.28) patys užsikrėtę kalbos teršimo bacilomis. Dažnai susidaro įspūdis, kad pvz. "Draugo" pirmasis puslapis redaguojamas Vilniuje, ne Čikagoje. "Draugo" pavyzdžiui ima sekti ir "Darbininkas". Jame barbarizmų itin padaugėjo perėmus savitraščio redagavimą poetui iš Lietuvos. Džiugu, kad į "Tėviškės žiburį" skiltis retai kada prisiveržia koks "barbaras". Vis dėlto banga darosi pagalojus, ar ilgai šis šaunus išeivijos laikraštis atsispirs iš Lietuvos atplaukiančiai kalbinės žargonijos bangai.

Apskritai, svetimžodžių būtų galima suskirstyti į tris grupes: barbarizmus, tarptautinius ir dvireikšmius. Skolynis, kuriam yra lietuviškas atitikmuo priklauso "barbarų" grupei. Jei svetimžodžio vidinis loginis turinys yra tapatus su savo žodžio loginiu turiniu, tai tą skolinį reikia laikyti svetimybe, barbarizmu. Kitaip sakant, barbarizmas absoliučiai nieko naujo neišsako, – tą patį išreiškia ir savasis žodis. Jų abiejų prasmė yra ta pati. Todėl šios kategorijos svetimžodžių vartojimas nėra kalbiškai pateisinamas. Jie kalbos nepraturtina, o tik ją teršia ir skurdina. Štai keletas pavyzdžių.

Antai svetimžodis "kontraktas" (angl. contract – sutartis) turi pilną lietuvišką atitikmenį – "sutartis". Šių abiejų žodžių loginis turinys yra tos pačios apimtys. "Kontraktas" nieko daugiau nepasako. Lygiai tą patį išreiškia ir savasis žodis "sutartis". Lygiai tas pats yra ir su daugybe kitų skolinių, kaip pvz. "prezentas" (angl. present – dovana), "sertifikatas" (angl. certificate – pažymėjimas), "licensija" (angl. license – leidimas), "anonsas" (angl. announcement – skelbimas), "klerkas" (angl. clerk – valdininkas), "prizas" (angl. prize – premija), "reizas" (vok. Reise – kelionė), "altitudas" (angl. altitude – aukštis), "monstras" (angl. monster – pabaisa), "stendas" (angl. stand – stovas) ir t.t.

Visiems šios kategorijos skolinams yra atitikmenys lietuvių kalboje. Šie svetimžodžiai neprideda jokių niuansų minties reikšmii. Užtat, kaip saky-

ta, jie ir priklauso barbarizmų grupei. Kitaip tariant, jie yra visiškai nereikalingas elementas savoje kalboje, nes nėra jokio lingvistinio pagrindo savąjį žodį keisti svetimu. Deja, skolinių kratinyje ši kategorija yra pati gausiausia. Vien tik čia rašančiojo sąrašė prisirinko apie 300 "barbarų". Tarp kitko, tame sąrašė yra nurodyta ir iš kokių šaltinių (laikraščių, žurnalų, knygų, televizijos...) jie buvo paimti.

Kai kurie šios grupės svetimžodžiai kaip, sakysime, "operatyvus, operatyviai, operatyvumas", pasidarė labai madingi (angl. operative – veiksmingas). Lietuvos periodinė spauda mirgėte mirga tokiais išsireikimais: "operatyviai informuoti", "informacijos operatyvumas", "operatyvūs liudininkai", "operatyvinis mokymas", "operatyvus planas", "operatyvus budėjimas", "operatyviniai žaidimai", "operatyviai reaguoti", "žmogžudystė tirti buvo imtasi kaip niekada operatyviai" ("LA" 1996.VIII.13) ir t.t.

Visuose šiuose atvejuose gramozdiško skolinio pavartojimas yra visiškai nepateisinamas, nes savi žodžiai "veiksmingas, veiksmingumas" turi lygiai tą pačią prasmę ir reikšmę. Jie net suprantamesni negu svetimžodžiai "operatyvus, operatyviai". Pvz. daug aiškiau skamba posakis "veiksmingai informuoti, negu "operatyviai informuoti", arba "informacijos veiksmingumas", negu "informacijos operatyvumas". Todėl skolynis "operatyvus" priklauso barbarizmų kratiniui, ne tarptautinių žodžių kategorijai.

Tiesia, kai kurios apsaugos specialios tarnybos savo paskirtį iš dalies nusako šiuo nevykiu barbarizmu. Esama pvz. Pasienio operatyvinė tarnyba, Policijos operatyvinė grupė. Bet ir čia žodis "operatyvus" reiškia veiksmingumą, veiksmingą tam tikrų uždavinių atlikimą. Tačiau turint operatyvines tarnybas nenoromis peršasi mintis, kad kitos policijos ar pasienio tarnybos yra neoperatyvios, taigi neveiksmingos, nieko neveikiančios. Tad ar nebūtų geriau specialių tarnybų skiriamuosius brožuos pažymėti lietuviškais terminais?

Taip pat Lietuvos periodikoje dingsta "paminklai, paminklinės ar atminimo lentos". Į jų vietas ateina "monumentai" (angl. monument – paminklas) ir "memorialai" (angl. memorial – paminklas). Taip ir turime "Laisvės kovotojų memorialą kapinėse", "Didžiojo tėvynės karo pergalės monumentus", "Kovų ir kančių monumentus", knygą pavadintą "Karininkų memorialas Norilске" ir net memorialines šv. Mišias. Kažin ką pasakytų "monumentais memorializuoti" už tėvynės laisvę, taigi ir jos kalbą, kovojusieji Lietuvos vaikai? (Bus daugiau)

Šėduvos malūne dabar įrengtas restoranas

Nuotr. K. Ballūnaitės

Buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai prie KGB rūmų paminklo Vilniuje 1996.IX.16 reikalauja padaryti KGB rūmus muziejumi – Tautos kančių namais

Nuotr. A. Račo

NUKENTĖJUSIŲ BALSAS

Tautos kančių namai

KGB rūmai Vilniuje, per kuriuos ėjo lietuvių tautos naikinimas sovietmečiu, turėtų išlikti kaip muziejus, liudijantis ateities kartoms ir visam pasauliui nežmoniškas tautos kančias bei pasipriešinimą diktatūrinei sovietų jėgai, užsimojusiai sunaikinti pavergtuosius

STASYS ŽUKAS, Vilnius

Protesto akcijos buvusiuose KGB rūmuose Vilniuje prasidėjo dėl politinių kalinių ir tremtinių nesutarimo su LDDP seimo dauguma ir vyriausybe, nes Lietuvos partizanai, politiniai kaliniai buvo apeinami, nepanaudojamos jų turimos faktinės žinios ir svarbi valstybės saugumo informacija. Jie nebuvė prileidžiami prie KGB archyvų tvarkymo, buvo nušalinami nuo Lietuvos gyventojų naikiniui ir rezistencijos tyrimo centro, archyvų aprašymo, buvo naikinama rezistencijos dalyvių teisių komisija, nesudaroma įstatymuose numatyta seimo komisija KGB veiklai Lietuvoje tirti. Valdancioji partija vykdė aiškia buvusiu SSSR specialiųjų tarnybų darbuotojų globos, legalizavimo ir amnestavimo politiką, siekė nuslėpti tautžudystės vykdytojų ir jų talkininkų darbus. Buvo naikinama moralinė riba tarp pasipriešinusiu okupantams ir kolaborantu, partizanai ir jų ryšininkai buvo vadinami banditais.

Nesutikdami su tokia valdžios politika buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai, o taip pat ir kiti Lietuvos gyventojai, įvairiomis formomis (piketai, mitingai, budėjimai vagonelyje) reikė savo protestus prieš LDDP ir seimo daugumos pastangas monopolizuoti ypatingos reikšmės, o ypač KGB archyvų, saugojimą, tvarkymą bei naudojimą. Jie nutarė griežtai pasipriešinti, grįžti į kalėjimo kameras, paskelbdami akciją "Kaliniai grįžta į kameras". Ši akcija truko du su puse mėnesio. Tačiau LDDP valdžia į kalinių protestus nekrepė dėmesio. Seimo dauguma ir toliau keitė Aukščiausios tarybos priimtus įstatymus, visai niekino buvusius partizanus, politinius kalinius ir tremtinius. Vyriausybė atsisakė pakeisti LGGT centro gen. direk-

torių V. Skuodį politinių kalinių siūlomą vienu iš devynių kandidatų.

Politiniai kaliniai, matydami, kad tautžudystės tyrimas atiduodamas į valdžios parankinių rankas, o LKP vaidmuo Lietuvos okupacijos metu ne tik nepasmerktas, bet ir ši partija išaukštinama kaip kovotoja už lietuvių tautos išlikimą, kad iš šimto bylų iškeltų tautžudystės vykdytojams vos pora perduotų teismui ir nė vienas nusikaltėlis nuteistais – užėmė buvusiu KGB rūmų trečią aukštą, iškelė valstybinę vėliavą ir įrengė kontrolės postus. Į archyvų saugomas patalpas nebuvo įleidžiama V. Skuodis ir jo pavaduotojai. Prasidėjo ilgalaikė nauja protesto akcija "KGB archyvai į švarias rankas", pareikalavusi trejų metų vargo ir ryžto kovoje už tiesą bei teisingumą.

Buvusieji KGB rūmai daugiau kaip šimtą metų okupantų buvo naudojantys Lietuvos gyventojų priepaudei ir per paskutinius 50 metų buvo centrinė buvusio KGB padalinio Lietuvoje būstinė. Čia buvo planuojama ir vykdoma tautžudystė, sunaikinusi beveik trečdą tautos. Buvusieji KGB rūmai su visais pastatais, statiniais ir kiemais yra vienintelis toks kompleksas, neturintis panašaus Europoje. Jame turėtų būti įsteigtas muziejus, visam pasauliui primenantis tą nežmonišką ir kruviną pusimintį metų, lietuvių tautos naikinimą, kovas už laisvę, sudėtas aukas ir Siбірą. Šį pastatą visuomenė pavadinė Tautos kančių namais.

Per visą protesto akcijos laikotarpį vien tik Respublikos prezidentui ir vyriausybei buvo įteikti trys memorandumai, aštuoniolika raštų su prašymais išsaugoti KGB rūmus, nutraukti politinių kalinių diskriminaciją, neįteikti tautžudystės vykdytojų talkininkams tvarkyti kančių bylas ir perrašinėti Lietuvos skausmo istoriją.

1994 m. rudenį buvo sudaryta 12-os Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos narių delegacija vesti deryboms su prezidentu ir vyriausybe. Tačiau ir šį kartą nepavyko, nes valdžia nepanorė kalbėtis.

Nuo pat nepriklausomybės atkūrimo pradžios prie buvusiu KGB rūmų kiekvienais metais susirinkę į mitingus tūkstančiai žmonių iš LDDP valdžios reikalavo tinkamai sutvarkyti KGB dokumentų saugojimo patalpas, kad išliktų tautos turtas nebūtų sunaikintas ir neperkeltas kitur. Tačiau valdžia norėjo archyvų atsikratyti, o ne pasirūpinti saugojimo patalpų sutvarkymu. Buvo rastas gudrus sprendimas ir nepagailėta skurdas biudžeto lėšų naujo pastato miesto pakraštyje statybai, į kurį iki 1996 m. birželio 15 d. turėjo būti perkeltos KGB archyvo bylos, o "suremontuoti" Tautos kančių namai paversti teisingumo rūmais.

"Remonto" priedanga buvo sunaikinta rūmų autentika: iš tardymo kabinetų pašalinti baldai ir garsą slopinančios durys,

jų numeracija, sunaikinta vidinė ryšių ir sekimo sistemos, įrengtas kalėjimo kameroje tualetas, o šaudymo kameroje – šiluminis mazgas, įsteigtas privatus stomatologinis kabinetas. Tautos kančių namus, kurių sienos ir grindys sugėrė daugelio žmonių kančias ir kraują, norėta paversti išpuoštais "baltaisiais rūmais". Čia dabar laikomi ir teisiškai kriminaliniai nusikaltėliai. Tokį "remontą" tenka vertinti kaip pastangas sunaikinti sovietinių okupantų kruvinos veiklos pėdsakus.

Neįtikinančios pasakėlės apie blogas dokumentų saugojimo sąlygas. Atseit, dokumentus baigia sunaikinti mikrogybelių sporos, gaisro atveju jie gali sudegti ar būti užlieti vandeniu. Tačiau, per ketverius LDDP valdymo metus rūmuose nepadaryta nieko, kad taip neatstiktų. Šios pasakėlės atsirado prieš metus, baigiant naujų saugyklų statybą norint pateisinti KGB archyvo perkėlimą į naujas patalpas.

Cinizmo viršūnę pasiekta paskelbus Lietuvai ir užsieniui, kad visų seime esančių frakcijų atstovai vienbalsiai pritarė Respublikos prezidento pasiūlymui KGB archyvus perkelti į naujas patalpas ir kad juos padėtų pervežti patys politiniai kaliniai ("Draugas" 1996.V.03, nr. 87). Tuo būdu dar kartą visiems netiesiogiai leista suprasti, kad politiniai kaliniai ir tremtiniai jau pakėlė rankas, išsikvėpė, ir jiems jau visiškai nesvarbu Tautos kančių namų bei KGB archyvo bylų likimas. Vilniečiai dar iš šiandien prisimena, kaip politiniai kaliniai ir tremtiniai prieš šešerius metus išista grandine buvo apjuosę KGB rūmus ir su žvakelėmis rankose saugojo archyvus nuo išvežimo. Juos saugo jie dabar ir pasiryžę saugoti ateityje. Per visą protesto rekordinį laiką (nuo 1993.XII.11) Tautos kančių namuose budėjo daugiau kaip 12,500 politinių kalinių ir tremtinių. Tik jų ir Lietuvos gyventojų naikinimo aukų muziejus mokslinės tarybos bei visuomenės pasipriešinimo dėka KGB archyvai liko neišvežti, likusioje pastato dalyje autentika išsaugota.

Jau turime naują seimą ir vyriausybę, kurių programose yra numatyta atstatyti teisingumą ir kovoti su nusikaltimais. Buvusieji politiniai kaliniai ir tremtiniai iš naujos vyriausybės tikisi, kad Tautos kančių namai bus paversti Lietuvos kančių muziejumi, bus tinkamai saugomi KGB archyvai kaip neatškirama jo dalis, bus iškeldinėti teismai ir išsaugotas bent likusios pastato dalies autentiškumas.

Šiam daugelio Lietuvos gyventojų pageidavimui įgyvendinti nepriklausomoje valstybėje yra visos sąlygos. Lietuvos gyventojų kančių muziejus turi tarnauti ateities kartų auklėjimui, patriotiškumo ugdymui ir Lietuvos nepriklausomybės stiprinimui.

TEISINGUMAS TURI NUGALėti!

Tragiškas lietuvių istorijos tarpsnis

Per sovietinę ir vokiškąją okupacijas Antrojo pasaulinio karo metu Lietuva neteko per vieną milijoną gyventojų

JUOZAS VITĖNAS

Lietuvių tautos naikinimas pirmos ir antros sovietų okupacijos metais pastaruoju metu vis labiau aiškėja archyvams plačiau atsisveriant. Tuo pasinaudodamas Arvydas Anušauskas parašė stambią knygą "Lietuvių tautos sovietinis naikinimas 1940-1958 metais", kurioje jis kruopščiai dokumentuoja įvairius lietuvių tautos naikinimo faktus. Šaltinių ir literatūros sąrašas užima šešis knygos puslapius. Greta citatų jis pateikia daug statistikos lentelių apie lietuvių suėmimus, tardymus, išvežimus, žudymus.

Šį tragišką lietuvių tautos istorijos tarpsnį autorius pradeda 1939 m., kai Sovietų Sąjunga ėmė rengtis Lietuvos okupacijai. Netrukus, 1940 m. birželio 15 d., į Lietuvą įžengė 150.000 sovietų karių. Su jais atvykus dideliame būriui NKVD darbuotojų ir buvo pradėtas Lietuvos sovietinimas ir jos žmonių naikinimas. Pradžioje buvo siekiama parodyti, kad tai pačių lietuvių darbas – į valdžios vietas ir saugumo tarnybą buvo skiriami Lietuvos komunistai (ne tik lietuviai): A. Sniečkus, M. Gedvilas, D. Todesas, E. Rozauskas ir kiti. Maskvos politikai Lietuvoje vykdyti buvo atsiųstas Sovietų Sąjungos užsienio reikalų liaudies komisaro pavaduotojas V. Dekanozovas.

Pirmieji suėmimai buvo įvairiuose Lietuvos miestuose įvykdyti 1940 m. liepos 10-19 dienomis. Okupantas nepasitenkino pavienių žmonių suėmimais. Jis ėmė ruošti masinius tremimus. Pagal tremimo operacijos štabo viršininko ir Lietuvos saugumo liaudies komisaro maj. P. Gladkovo planą šį Lietuvos turėjo būti ištremti 22.252 žmonės.

Tremimas buvo pradėtas 1941 m. birželio 14 d. Kaip rodo tremimų suvestinė, iš viso buvo ištremta 17.485 žmonės (104 psl.). Knygos autorius mano, kad ištremta buvo daugiau, nes operacija vyko netvarkingai, dokumentai buvo supainioti.

Antroji okupacija prasidėjo 1944 m. liepos mėn., sovietų armijai įsiveržus į Lietuvą. Su ja taip pat grįžo NKVD būriai. Jie pirmiausia ieškojo 1941 m. birželio 23 d. sukilimo dalyvių, ta-

čiau kiekvieną lietuvių laikė sovietų priešu. Kol frontas ėjo per Lietuvą, buvo vengiama didelių baudžiamųjų akcijų, tačiau buvo vykdomos kratos, suėmimai. Daugiausia šių akcijų vykdė 16-sios lietuvių divizionų ypatinasis skyrius (smerš), vadovaujamas J. Bartašiūno, ir fronto užnugario apsaugos NKVD kariuomenė (161 psl.).

Didėjant terorui, žmonės ėmė slapstytis nuo mobilizacijos, priešinantis. Pasireiškė ginkluota partizanų veikla. Iš pateiktos lentelės matyti, kad 1944 m. spalio mėn. penkioji Lietuvos apskrčių veikė 84 būriai, kuriuos sudarė 4213 partizanų (169 psl.).

Kovai su pasipriešinimu buvo sutelkta 12 NKVD vidaus ir pasienio pulkų – 16.370 karių (178 psl.). Be to, dar buvo dislokuoti geležinkelio apsaugos divizionai daliniai. Visa sutelkus, 1944 m. gruodžio 6 d. buvo pradėta viena didžiausių baudžiamųjų akcijų (183 psl.). Knygos autorius pateikia išsamių duomenų, kiek kurioje vietovėje buvo nužudyta, suimta žmonių, sudeginta pastatų. Iš viso 1944 m. liepos-gruodžio mėn., buvo suimta 13.169 žmonės ir mobilizuota 63.061, iš kurių 40.000 buvo pasiųsta į frontą (208 psl.).

1945 m. sausio gale sovietų kariuomenė užėmė Klaipėdą ir tuo užbaigė visus Lietuvos okupaciją. Kovai su ginkluotu pasipriešinimu 1945 m. sausio-gegužės mėn. buvo surengtos 3.432 baudžiamosios operacijos, kurių metu buvo suimta 50.090 žmonių, nužudyta 5.214 ir sulaukta 38.193 žmonės (225 psl.).

1946 m. sausio 1 d. NKVD turėjo žinių apie 2997 partizanus. Jiems sunaikinti, pagal gen. mjr. J. Bartašiūno planą, buvo įsteigtos 165 miestuose ir miesteliuose NKVD kariuomenės igulos, kurias sudarė maždaug po 150 karių. Mažesnės grupės buvo išdėstytos kaimuose (271 psl.).

NKVD kariuomenei taip pat padėjo "liaudies gnyėjai" – sribai. Jų skaičius kasmet kietėsi. Pvz. 1946 m. jų buvo 8.342, 1949 m. – 7.319, 1954 m. – 2.000. Iki 1954 m., kai sribų būriai buvo panaikinti, juose tarnavo

(Nukelta į 7-tą psl.)

FILMŲ PASAULYJE

Kerštas nesensta

ALGIRDAS GUSTAITIS

Angliškas filmo pavadinimas "Sleepers". Filmo autorius, direktorius, režisierius – Barry Levinson. Redaktorius – Stu Linder. Pagamino "A Propaganda Films/Baltimore Pictures". Užsienyje platina "Polygram Filmed Entertainment". Pagrindiniai aktoriai – Kevin Bacon, Robert de Niro, Dustin Hoffman.

Prastame Brooklyn'o užkampyje vaikėzai mėto kamuolių. Jiems įdomiau vogti, plėšti. Vietiniai policininkai, pamatę vaikataujančius vaikus, baudžia tapydami už ausų, ragina pasakyti naujienas. Policija turi savo valkatas, informatorius. Vaikai auga melo aplinkoje. Jiems rūpi vagystės, kerštas.

Kunigas (Robert de Niro) su vaikais bendrauja, jiems nori gero, gražiuoju kalbina. Pora jų net šventovėje patarnauja prie altoriaus. Vaikams užsivilkta baltą drabužį, per Mišias paskambinti varpeliai tėra mažareikšmė pramoga. Paskambinę varpeliu, palieka baltą drabužį. Įdomesnis gyvenimas gatvėje. Ten apipiešia dešreles pardavinėjanti, jo vežimėlyje laiptais riedėdama vežimėlis sudūžta, beveik užmuša žmogų. Kalėjimas taiso ar gadina kalinius? Bjauros kalinių prižiūrėtojas (Kevin Bacon) jaunuoliams liepia nusiengti, juos prievartauja. (Veiksmas nerodomas).

Grįžtama prie laisvai gyvenančių vaikėzų. Tokie sėdasi šventovės klausyklon, klausio iš-

pažinčių. Moteris prašo atleidimo – ji nusidėjo savo vyrui, nuo svetimo laukia kūdikio. Ar žino nuo ko? Nežino, reikėtų traukti bilietus. Vaikėzai juokiasi iš paslapties altoriaus šešėlyje.

Kalėjime atlikusieji bausmės paleidžiami. Užauga tvirti vyrai. Noras atsilyginti bjauriems prižiūrėtojams išlieka. Restorane pamato bevalgintį jų prievartautoją ir daugeliu šūvių nužudo. Teisme reikia įrodyti, kad žudikai nekalti. Buvę vaikėzai ir jų draugai įtikina kunigą prisiekti, kad žudymo metu jis su jais buvo sporto žaidynėse. Žudikai išteisinami.

Aktoriai gerai parinkti. Robert de Niro atrodė kunigiškai draugiškas. Visiškai kitoks teisme. Apšvilkęs liturginiu drabužiu prisiekia sakyti tiesybę, bet, deja, sako neteisybę. Teisme nusikaltėlius ginantis Dustin Hoffman įrodinėja, kad teisiamieji nekalti. Išteisinami kunigai melagintai prisiekus, kad žudymo metu jie buvo sporto žaidynėse. Ar neišrinkta katalikybė, doriniai įsakymai?

Spaudai išdildintuose lapuose dėkojama Brooklyn'o arkivyskupijai, kaip labai padėjusiai vaizduoti katalikybę. Arkivyskupija talkinusi vietovę, rodomi kunigai buvę iš Brooklyn'o apylinkių.

Turinti tokį arkivyskupijos pritarimą, nedaug betrūksta iki prisipažinimo, kad filmo galbūt nesupratu. Arba suprantamas man nesuprantamas. Įdomu, kaip dėl to filmo pasakys kiti dvasiškaiai.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadienis, antradienis ir trečiadienis nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadienis ir penktadienis nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadienis nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadienis nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: sekmadienis nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradienis nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadienis ir penktadienis nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 61 milijoną dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 2.50%	Asmeninės paskolas nuo 7.50%
180-364 d. term. ind. 2.50%	Sutarties paskolas nuo 7.50%
1 metų term. ind. 3.25%	Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu 5.20%
2 metų term. ind. 3.25%	1 metų 5.20%
3 metų term. ind. 3.25%	2 metų 5.70%
4 metų term. ind. 4.25%	3 metų 6.20%
5 metų term. ind. 4.25%	4 metų 6.50%
1 metų GIC-mėn. palūk. 2.50%	5 metų 6.95%
1 metų GIC-met. palūk. 2.75%	Su keičiamu nuosimčiu 5.10%
2 metų GIC-met. palūk. 3.50%	1, 2, 3 metų 5.10%
3 metų GIC-met. palūk. 4.00%	
4 metų GIC-met. palūk. 4.50%	
5 metų GIC-met. palūk. 4.75%	
RRSP, RRIF ir OHOSP 2.25%	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 2.75%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 3.50%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 4.00%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind. 4.75%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind. 2.25%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 2.25%	
Kasd. pal. čekių sąsk. 2.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 2.75%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai **"INTERAC" kortelė**
Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALACIJAS
- VĖSIMO SISTEMAS
- Taisau visų rūšių
- ŠALDYTUVUS
- SKALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS
- KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronto.
Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

- Centrines šildymo ir A/C sistemas
- Skalbimo mašinas, džiovintuvus
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Indų plovimo mašinas, viryklas
- Šaldymo sistemas, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.

Skambinti R. Jareckui
tel. 416-370-3539 Toronto
(Nemokamai atvažiuoju į kainoti).

Countrywide WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

4214 Dundas Street West, Suite 106,
Etobicoke, Ontario M8X 1Y6
Tel. 416 767-9000 FAX 416 239-6228

DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)
Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI
tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187

INSURANCE BROKERS LIMITED
3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Parduodant ar perkant nekilnojamo turto nuosavybę visais reikalais prašau kreiptis į

TEODORA STANULI
SAŽININGAS IR GREITAS PATARNAVIMAS
RE/MAX West Realty Inc.

1678 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A9
(2 bloakai į vakarus nuo Lietuvių namų)
tel. 416 769-1616 FAX 416 769-1524

SPORTAS

Lietuvos krepšininkai svetur

EDV. ŠULAITIS

Nors Lietuva nėra didelis kraštas, tačiau krepšininkų atžvilgiu gana turtingas. Pagal Lietuvos krepšinio federacijos parengtą sąrašą, net 41 krepšininkas ir 22 krepšininke šiuo metu žaidžia užsienio sporto klubuose ar universitetų bei kolegijų rinktinėse. Apie pusę vyrų iš šio skaičiaus yra iškeliavę ir sportuoja Amerikoje. Amerikos komandose rungtyniauja nemažai ir Lietuvos merginų bei moterų nuo 17 iki 26 metų amžiaus. Jų tarpe yra net dvi dvygnukų poros. Tai 1970 metais gimusios Aneta ir Jurgita Kausaitės ir 1977 m. gimimo – panevėžietės Evelina ir Rita Breivaitės.

Keturi Lietuvos krepšininkai priklauso NBA klubams – tai A. Sabonis, Š. Marčiulionis, Ž. Ilgauskas ir V. Prakevičius, nors šiuo metu aktyviai rungtyniauja tik vienas Sabonis, du yra sužeisti, o vienas – dar nespėjo pasirodyti aikštelėje. Likusieji vyrai rungtyniauja Amerikos universitetų ar kolegijų, kurių nemaža dalis priklauso studentų pirmųjų grupių lygoms, komandose. Jų amžius čia yra įvairus – tai 1972-1978 metų gimimo jaunuoliai. Vyriausi jų yra 24 metų amžiaus – A. Pazdradis ir D. Taraila. Metais už juos jaunesnis – T. Rimkus, o dvejas – M. Timinskas. Iš JAV žaidžiančių geriausiai pasirodo: Š. Jasikevičius, M. Janulis, A. Jurekūnas, M. Timinskas ir kiti. Marius Janulis yra šiuometinio JAV studentų vicemesterio – Syracakų universiteto rinktinės penketuko žaidėjas. Šiuos vyrus dažnai galima matyti televizijoje, kurioje perduodamos jų atstovaujamų komandų rungtynės. Dažnai galima išgirsti minint ir lietuvių bei Lietuvos vardą, kai pristatomi šie žaidėjai. Taigi jie reklamuoja Lietuvą.

Ž. Ilgauskas šį sezoną nepasirodys

Daugelis mūsų sporto mėgėjų laukė aukštaugio – Klivlando "Cavaliers" profesionalų komandos nario Žydrūno Ilgausko pasirodymo krepšinio aikštelėje po jo sunegalavimo prieš pat NBA pirmenybių pradžią. Šis 219 cm. ūgio vidurio puolėjas patyrė dešinės kojos pėdos kaulo skausmą, ir jam paliko 16 d. Klivlando klinikoje buvo padaryta sudėtinga operacija. Krepšininko pėdos kaulas buvo sukabintas ir suveržtas dviem specialiais varžtais. Po operacijos buvo uždėtas gipsas, kuris jau nuimtas, bet pėda įdėta į specialų sutvirtinimą. Kaip pranešė klubo treneris Fratello, pasveikimo laikotarpis bus ilgesnis negu buvo galvojama, ir jis šį sezoną mūsų jaunojo aukštaugio aikštelėje nenumato parodyti.

SOLD
DAIVA DALINDA, BBA, Broker
Exact Tel. 416 231-5000
the best FAX 416 233-2713

Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga Kanadoje!

Islington-Kingsway Realty Inc.
Prezidentė, turinti 16 metų patyrimą, jums sąžiningai patarnaus.
Nemokamas namo įvertinimas.
2908 Bloor Street West, Etobicoke, Ont. M8X 1B6

Šarūno Marčiulionio koja

Lietuvos rinktinės ir NBA lygos žaidėjas S. Marčiulionis vis kamuoja neskėmės. Kaip matėme Čikagoje ir Atlanto olimpiadoje jis dar ir tada nebuvo visai pasveikęs nuo ankstesnės operacijos, o 1996 m. gruodžio 6 d. Denverioje jam vėl buvo atlikta artroskopinė dešinio kelio operacija, nes kelias dienas prieš tai jis nutraukė kelio raiščius ir tas įvyko per rungtynes su jo pirmojo klubo Amerikoje – "Golden State Warriors" krepšininkais. Kaip žinome, šiemet Šarūnas žaidžia Denverio "Nuggets" komandoje ir per iki šiol buvusį laikotarpį jis praleido tik vienerias rungtynes, vidutiniškai pelnydamas maždaug 7 taškus.

Šis 32 metų amžiaus krepšininkas panašią problemą jau turėjo ir anksčiau. Dėl jų jis turėjo praleisti beveik visą 1993-94 metų sezoną.

Veiklos žinios

Dainius Zubrys, Filadelfijos ledo ritulinkas, susilaukė palankaus įvertinimo iš ledo ritulio žinovų. Dar tik 18 metų, 6-3 pėdų ir 215 svarų žaidėjas dar "žalias", bet turi talento, agresyvus, puikiai valdo lazda ir yra pakeliui į iškilus ledo ritulinkus. Iki dabar pirmą kartą NHL žaidėjas yra įmušęs 6 įvarčius. Praeitą sezoną Dainius žaidė Pembroke jaunųjų komandoje.

Arydas Sabonis tapo Portlando taikliausiu krepšiu metiku. Kelis kartus sukovė daugiau kaip 20 krepšių ir pagaliau pasiekė rekordą, įmesdamas 33 krepšius.

Europos krepšinio pirmenybėse Lietuva yra 4-toje vietoje. Lietuva, Lenkija ir Belgija turi po 12 taškų. Ar Lietuva galės žaisti Europos pirmenybių baigminėse varžybose, nulems likusios dvi rungtynės.

Europos krepšinio taurės varžybos sudarytos 8 grupės po 6 komandas. Sausio pabaigoje "Zalgiris" žais pirmąsias rungtynes prieš "Sav. Polzela" krepšininkus. A.S.

Minėtina knyga. Prof. dr. Antanas Paplauskas – Ramūnas 1968 m. išleisdamas stambų 436 psl. veikalą "Development of the Whole Man through Physical Education", nagrinėjantį fizinio auklėjimo pasikirtį filosofiniu požiūriu, moksliniam išvalgom.

B. Keturakis pasigenda bent trumpo to veikalo paminėjimo 1996 m. Lietuvoje išleistoje knygoje "Lietuvos sportas ir kūno kultūra".

Apie tai jis rašo "Lietuvių balso" 1997 m. sausio 2 d. laidoje. Inf.

Kviečiama registruotis. Vyrų senjorų krepšinio pirmenybės įvyks 1997 m. balandžio 5-6 d.d., Toronto, Ont. Vykdo – Toronto PPSK "Aušra". Atranka pagal žaidėjo amžių 1997 m. gruodžio 31 dieną, t.y. gimę 1962 m. ir vyresni. Dalyvavimas yra visiems lietuvių sporto klubams, komandoms, atlikusiems metinę ŠALFASS-gos 1997 m. narių registraciją. Dalyvių registracija turi būti atlikta iki 1997 m. kovo 15 d., imtinai pas turnyro vadovą Rimą Miečių, 54 Burrows Av., Etobicoke.

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

coke, Ont. M9B 4W7. Tel. 416 234-0878. Faksas: 416 234-8506. Nauji vienetai bei komandos dėl informacijos prašomi kreiptis į Rimą Miečių. 1996 m. laimėtojas buvo Hamiltono LSK "Kovas".

ŠALFASS-gos centro valdyba ir krepšinio k-tas

Sekėsi, bet nelaimėjo. Amerikoje lankėsi ne vien tik Lietuvos krepšininkai, bet ir Regbio (nevaržomo futbolo) komanda. 1996 m. lapkričio mėn iš Lietuvos į Ameriką buvo atvykę nemažai vyrų ir moterų krepšinio komandų. Taip pat buvo atkeliavusi ir Kauno regbio komanda, kuri vadinosi "Ažuolas-dujiniai prietaisai".

Kauniečiai buvo atvykę į Niujorką ir čia dalyvavo 38-jame šio miesto regbio turnyre, kuriame rungsi net 98 komandos ne tik iš JAV ir Lietuvos, bet buvo svečių iš Olandijos, Honkongo, Venesuelos ir Kanados. Lietuviams pradžioje sekėsi, ir jie 30-0 rezultatu nugalėjo "Blokonsfield" klubą iš Kanados, o po to lengvai įveikė Niujorko atstovus. Tačiau tuomet pralaimėjo tik 12-14 danų atstovams ir į baigmę nepateko. Varžybas laimėjo regbininkai iš Venesuelos.

Geriausieji ir populiariausieji

Kaip kasmet, taip ir šiemet Lietuvoje ir visame pasaulyje renkami geriausieji ir populiariausieji sportininkai. Populiariausiuoju 1996 metų Lietuvos lengvaatlečiu buvo pripažintas disko metikas Virgilijus Alekna, kuris Atlanto olimpinėse žaidynėse užėmė penktąją vietą. Idomu, kad šis 24 metų amžiaus jaunuolis, kurio ūgis 199 cm, o svoris – 130 kg dirba Lietuvos prezidento A. Brazausko asmeniniu sągybiniu. Antrąją vietą šioje apklausoje užėmė šuolininkė į aukštį Nelė Žilinskienė, kuri Atlantoje taip pat užėmė 5-tąją vietą, o trečiąją – irgi diskininkas, Atlantoje likęs aštuntuoju – Vaclovas Kidysas.

Geriausią Lietuvos studentę sportininkę buvo išrinkta stalo tenisininkė Rūta Garkauskaitė iš Kauno. Ši sportininkė 1996-aisiais dvejų metų varžybose Europos čempionatė studentų teniso čempionatė Austrijoje – sidabrą, taip pat dalyvavo Atlanto olimpinėse žaidynėse.

Edv. Šulaitis

Ateitininkų žinios

Moksliečiai ateitininkai vasario 22-23 d.d. Wasagoje rengia slidinėjimo savaitgalį. Išvykstama šeštadienį 12.30 val. nuo Maironio mokyklos. Grįžtama sekmadienį 5 val. popiet prie Lietuvių Namų. Norintieji dalyvauti turi kuo greičiau pranešti Gabijai Petrauskienėi (232-0930), kun. Edžiui Putrimui (533-0621) arba Stasiui Kulaviui (766-2996).

Skautų veikla

• Vasario 9 d., 9.30 v.r. Lietuvos šventovėje "Rambynas" ir "Šatrijos" turtai švenčia Lietuvos nepriklausomybės šventę. Sesės ir broliai dalyvauja uniformuoti su vėliavomis iškilmingose Mišiose ir po jų džiojoje salėje įvyksiančioje sueigo. Kviečiami tėveliai, skautininkai. Rengiamės salėje 9 v.r. F.M.

• Jaunystė yra laiminga, nes ji gali matyti grožį. Betkas, galįs matyti grožį, niekad nepasens (Franz Kafka).

Į Lietuvą su Nordland Express

Siuntiniai laivu • Oro paštu

Pinigų perdavimas • Prekybiniai pervežimai

Nordland Express 1650 Bloor St. W., Toronto, Ontario, Canada M6P 4A8

Darbo valandos: Nuo pirmadienio iki penktadienio 9 v.r. iki 6 v.v.

Toronto 416 535-5000

Skyrius: North York 164 Willowdale Ave., North York, Ont. 416 222-4021

Hamilton Alfredas Zorkus 905 522-9966

London Jonas ir Marytė Narusevičiai 1055 Guildwood Blvd. 519 657-1751

Montreal Andrejs Vitols 105 56th Ave., Lachine 514 637-9102

Už Toronto ribų 1-800-561-3113

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

AKTYVAI per 106 milijonus dolerių

MOKA:	IMA:
2.25% už 30-89 dienų term. indėlius	už asmenines paskolas nuo 7.50%
2.50% už 90-179 dienų term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu 5.20%
2.50% už 180-364 dienų term. indėlius	1 metų 5.70%
2.50% už 1 m. term. indėlius	2 metų 6.20%
3.25% už 2 m. term. indėlius	4 metų 6.50%
3.95% už 3 m. term. indėlius	5 metų .....7.00% (fixed rate)
4.25% už 4 m. term. indėlius	
4.75% už 5 m. term. indėlius	
2.50% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
2.75% už 1 m. GIC invest. pažym.	
3.50% už 2 m. GIC invest. pažym.	
4.00% už 3 m. GIC invest. pažym.	
4.50% už 4 m. GIC invest. pažym.	
5.25% už 5 m. GIC invest. pažym.	
2.25% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
2.75% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
3.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
4.00% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
4.50% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
5.25% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
2.25% už OHOSP (variable rate)	
2.25% už taupymo sąsk. (gyv. drauda)	
2.25% kasd. pal. čekių sąsk. nuo 50,000	
3.75% už JAV dol.1 m. GIC	
2.75% už JAV dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės elgoje

su keičiamu nuosimčiu 1, 2 ar 3 metų 5.10%

Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

KASOS VALANDOS

Išėivijos profesionalams

Gerbiame,

Kauno medicinos akademijos laikraščio "Ave vita" redaktoriaus docento V. Salinkos pakviesta ir paraginta padėti surinkti medžiagą apie Lietuvoje dirbusių ar dirbančių išėivijos profesionalų patirtį, kreipiuosi į Jus su prašymu išsamiai atsakyti į čia pateiktus klausimus.

Docento Salinkos mintis yra surinkti medžiagą apie Lietuvoje dirbusių išėivijos tautiečių patirtį ir išleisti pažintinio pobūdžio leidinį, kad tiek Lietuvos, tiek išėivijos visuomenė galėtų objektyviai susipažinti su išėivijos profesiniu įnašu į Lietuvos nepriklausomybės atstatymą.

Tai naudingas ir svarbus bendravimas su mūsų atsikuriančia tauta. Todėl ši analizė būtų savotiškas išėivijos tautiečių profesinio darbo patirties apibendrinimas.

Todėl būkite malonūs, atsakykite į čia pateiktus klausimus. Nesivaržykite pridėti savo komentarus ir pagal reikalą palieskite neįtrauktus klausimus. Taip pat pridėkite savo nuotrauką. Perduokite šio laiško kopiją savo pažįstamiems ar draugams, dirbantiems Lietuvoje ir paprašykite prisidėti prie šio darbo.

Maloniai prašome nedelsiant atsakyti į klausimus ir juos atsiųsti čia nurodytu adresu. Nuoširdžiai dėkoju!

Jus gerbianti –

Irena K. Lukoševičienė,
11 Wincott Drive, Suite 910,
Etobicoke, Ontario M9R 2R9, Canada

Vardas, pavardė .....
Adresas .....
Profesija .....
Baigtas mokslas ir laipsnis .....
Dirbamas arba dirbtas darbas .....

Malonėkite savo patirtį apibendrinti straipsniu, atsakant į šiuos klausimus:

- Kada ir kaip ilgai, kiek kartų dirbote Lietuvoje?
- Kur?
- Kokioje srityje? Kokiu tikslu?
- Kokie Jūsų darbo rezultatai?
- Trumpai aprašykite savo patirtį.
- Išryškinkite pozityvius rezultatus.
- Ar buvo kokių nors sunkumų?
- Kaip juos sprendėte?
- Koks bendras įspūdis iš Jūsų patirties?

- Ką manote buvo galima padaryti kitaip, naudingiau, prasmingiau?
- Ar grįžtumėte vėl dirbti į Lietuvą?
- Ką siūlytumėte ateičiai?
- Kokie negatyvūs reiškiniai Jus jaudina Lietuvoje?
- Kokie pozityvūs reiškiniai džiugina?
- Kokią Jūs matote Lietuvos ateities viziją?
- Kokios galutinės išvados?

Prašome pridėti, jei turite kitokių pastabų ir pasiūlymų.

Dr. DAIVA NORKIENĖ

ŠEIMOS GYDYTOJA

Mielai priima naujus pacientus

(416) 767-7725

2150 Bloor Street West (prie Runnymede), Toronto, Ontario M6S 4V7, Suite 205 (pirmame aukšte)

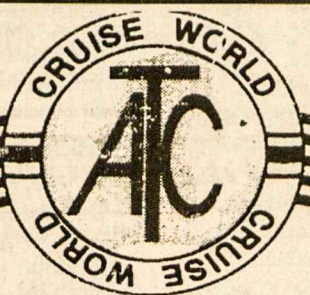
Juožas (Joseph) NORKUS

Re/max West įstaigoje ilgiausiai dirbantis agentas.
– 25 metų namų remonto patirtimas.
– Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patirtimas.
– Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.

1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel. 416 769-1616, namų – 416 532-5893

Nemokamas namų įvertinimas

AUDRA TRAVEL CORPORATION & CRUISE WORLD

Mūsų biure Jūs galite užsakyti:

- ◆ Geriausias keliones į Lietuvą.
- ◆ Skridimus į įvairius pasaulio kraštus.
- ◆ Atostogas šiltuose kraštuose.
- ◆ Keliones pramoginiams laivais.
- ◆ Poilsines keliones į kurortus ir sanatorijas.
- ◆ Sveikatos ir kelionių draudimus.
- ◆ Iškvietimus bei vizas.

Smulkesnių žinių teiraukitės telefonu:

416 762-7447

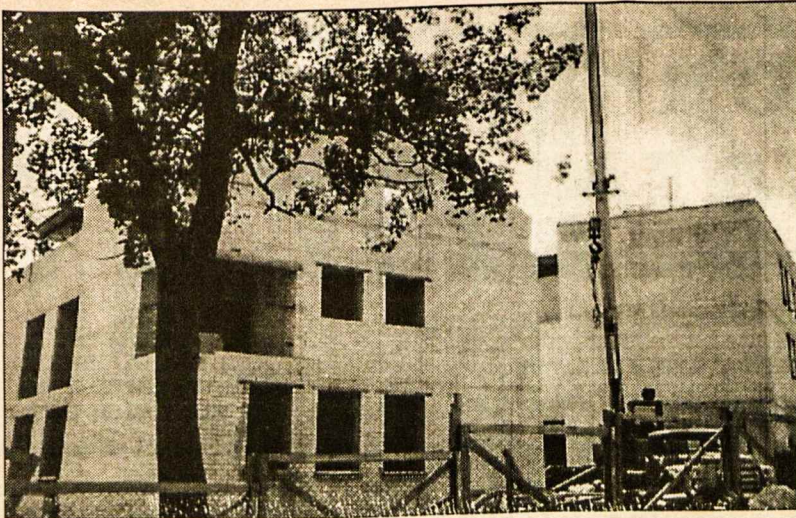
Lietuviškai jus aptarnauja:

Ona ir Audronė

Fax 416 769-6753

E-Mail: audra@pathcom.com

256A Durie St. (Bloor West Village),
Toronto, Ont. M6S 3G3

Seinų lietuvių kultūros centras, statomas Lietuvos lėšomis. Jo statyba susiduria su įvairiomis lenkų pareigūnų kliūtimis

Tėvynės sąjungos seimo vajaus aukotojai

\$430 - P.E. Šeiriui, \$340 - E. H. Stepačiui, \$320 - L. Paškus, A. K. Ratavičiui, \$300 - V.M. Marcinkevičiui, A. Pulinauskienė, \$280 - P. Šidlauskas, \$270 - A. Klemkienė, \$260 - J.A. Sungailos, \$250 - A. Valienė, \$220 - Z.P. Augačiui, A. Bražys, \$200 - A. Abramavičiui, A. Aperavičiui, A.J. Bajoračiui, L. Balaišiui, J. Balčiūnas - Bailey, B. Grajauskas, K.E. Gudinskas, Hamiltono pensininkų klubas, P.B. Markušis, M. Milkeraitis, B. Navalinskas, E. Rugienius, M. Stankaitienė, V. Stanevičius, P. Vilutis, \$175 - A. Juozapavičius, \$153 - E. Kronas, \$150 - V. Adomonis, R.J. Gudinskas, I.V. Ignaičiui, M. Juozaitis, V. Montvilas, G.D. Sakus, \$140 - J.E. Čuplinskiui, E.G. Kuchalskis, \$130 - P.Z. Linkevičiui, V.B. Petrušaitis, \$125 - U. Bleizgienė, P. Jonynas, \$120 - V.P. Dalindos, P. Lapienis, A. Pacevičius, H. Sukauskas, \$115 - V. Jakubickas, \$110 - A. Aleliūnas, L. Kemėšis, A.J.L. Laugaliui, A.F. Povilauskas, A. Štuopis, \$105 - S. Dalius, S. Vilimas.

\$100 - J. Arstikaitis, J. Bakis, J. Bubnys, J. Danaitis, K. Dervaitis, A. Eimantas, E. Gailevičiūtė, A. V. Gudačiui, L. Gutauskas, S. Janušonis, J. Kaunaitis, G.J. Krištolaičiui, Z. Kunigunda, J. Labuckienė, A. Lajukas, J. Liauba, OFM, N. Liačas, A. Lukienė, B. Nagienė, J. Pacevičiui, A. Paškevičius, S. Rakštienė, B. Saplys, V. Sendžikas, Č. Senkevičius, O. Šiurna, L. Stankus, J. Statkevičius, L. Ulbinas, B. Vaidila, J. Vaidotas, I. Vibrienė, V. Vindašiūtė, A. Žebertavičius, \$90 - O.Z. Girdauskas, A.E. Mačiulaičiui, \$80 - V.B. Cvirkaui, P. Pekarskas, M.J. Uleckai, \$75 - Hulberkis, J. Pleinys, \$70 - L. Balsienė, V. Beniūšis, B.V. Biretos, V.G. Butkiai, K. Kaknevičius, K. Kaminskienė, P. Krivickienė, J.J. Mazulaitis, P. Vėžauskas, \$67 - A.P. Gureckas, \$61 - G. Petrauskas, \$60 - J. Andriukaitis, V.S. Balsevičius, A.V. A. Gedriai, J. Jocas, V. Plečkaitis, A. Pranckūnas, B.J. Tamulioniai, V. Verbičkas, \$55 - M. Povilaiteienė, O. Sakalauskienė, R. Ziogarys, \$50 - S. Augustine, Z. Bleizgys, K.P. Budrevičius, J. Bušinskienė,

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

HomeLife/Realty
One Ltd.
Realtor-Member
FAX 416 763-5097

2261 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6S 1N8

Visais namų pirkimo-pardavimo reikalais jus informuos ir maloniai patarnaus

NIJOLĖ B. BATES
tel. 416 763-5161
(24 val. pager)

Kanados Lietuvių
Lituanian Canadian
Foundation
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KL Fondo kapitalas daugiau kaip 2 milijonai dolerių yra neličiamas. Palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai Kanadoje ir Lietuvoje.
Per 30 veiklos metų KLF paskyrė 1.3 milijonus dolerių lietuviškai kultūrai menui ir švietimui.
Testamentuose neužmirškite Kanados lietuvių fondo (Lithuanian-Canadian Foundation).
Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Kultūrinė pagalba

"Knygos Lietuvai" vajaus metu 1996 m. LN kultūros komisija Šiaulių viešajai Povilo Višinskio bibliotekai persiuntė 475 knygas, Klaipėdos universiteto mokslinei bibliotekai 245 knygas, Alytaus viešajai bibliotekai Lietuvos enciklopedijos 36 tomus, Aukų muziejui Vilniuje 600 knygų. Iš viso persiųsta 1356 knygos bei kitokie leidiniai. Tai išėivijoje paruošti lietuvių autorių leidiniai, kurių sovietmečiu Lietuvoje nebuvo leista nei turėti, nei skaityti. Šie leidiniai yra labai pageidaujamas kultūrinis turtas Lietuvoje.

Metų eigoje šias knygas ruošiant siuntimui talkino A. ir J. Beresnevičiai, K. ir M. Cibai, L. Jurgutytė, G. Kobelskienė, A. Kulnienė, E. Morkūnienė, L. Maltas, J. ir S. Fabricai, G. Pročiuta, Br. Stundžia, G. Vaškevičius ir kt. Visiems nuoširdus ačiū.

Šiuo metu jau vėl yra sulaukta 500 knygų, skirtų Lietuvai. Turintieji atliekamų išėivijos autorių lietuviškų leidinių labai yra prašomi juos pristatyti ar persiųsti: "Knygos Lietuvai", 1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6. Toronto apylinkėse skambinkite V. Kulniui, tel. 416 769-1266 arba faksu 416 769-4191 – paimsime iš namų. Tegu nė viena lietuviška knyga, kuri yra jau nebeskaitoma, nebūtų išmetama, bet persiunčiama į Lietuvą.

Lėšas persiuntimui 1996 metais skyrė "Paramos" kredito kooperatyvas \$300. Prisiėkimo parapijos kredito kooperatyvas \$200, B. Saulėnas \$50. Rėmėjams nuoširdus ačiū už finansinę paramą ir už suteiktą galimybę paramai ir praturtinti Lietuvos bibliotekas. Šiuo išėivijoje sukauptu kultūrinio lobio. Kviečiame visus, galinčius prisidėti prie "Knygos Lietuvai" vajaus.

V. Kulnys,
"Knygos Lietuvai"
vajaus vardu

ŠYPSENOS

Teatre vaidinimo metu dvi poninės tarpusavyje gana garsiai šnekučiuojasi. Neteikęs kantrybės prieš jas sėdėjęs vyriškis atsiskus ir sako:
– Labai atsiprašau, bet aš nieko negaliu girdėti. Viena kalbančiųjų jam piktai atkerta:
– O kam Tamstai reikia girdėti ką mudvi kalbame?

SKAITYTOJAI PASISAKO

KALĖDINIS "TŽ" NUMERIS

Iki ašarų, dėkingumo ašarų buvau sujaudinta gavusi Jūsų Kalėdinį "TŽ" numerį. Nuostabus, tiesiog negalėjau atsisiauginti. Trečią kartą laikiau rankose Jūsų laikraštį. Kaimynas man padovanojo 1996 m. rugsėjo 24 d. "TŽ" numerį, kur aprašyta apie Antaninos Garmutės knygą, "Tėvo vasara", kai kurie nepatenkinti jos knyga, bet ji rašo tiesą. Jos padrasinta parvežiau savo Mamytės palaikus iš Komijos miškų.

Ilgai, pakartotinai skaitysiu kalėdinį "TŽ" numerį. Tai neįkainojamas suvenyras. Taip pat ačiū, kad įdėjote ir mano straipsnelį.

Paulina Motiečienė,
Radviliskis

TEISUS ŠVIETIMO MINISTERIS

Atgavus Lietuvos nepriklausomybę vienu svarbiausių uždavinių, įgyvendinant švietimo reformą, buvo tautinės mokyklos kūrimas. Tačiau po 1992 m. rinkimų į Lietuvos seimą ši itin svarbi nuostata buvo sąmoningai pamiršta. Todėl sveikintina naujo švietimo ir mokslo ministerio akademiko Zigmundo Zin-

kevičiaus iniciatyva dėl tolesnio tautinės mokyklos plėtojimo ir dėl sąlygų sudarymo norintiems geriau išmokyti lietuvių kalbą rusų ir lenkų mokyklose. ("Valstiečių laikraštis", 1996.12.17). Pritariame ir naujų mokyklų steigimui Pietryčių Lietuvoje, kuriose būtų dėstoma valstybine kalba. Teisus ministeris, sakydamas, jog lenkų ir rusų mokyklose yra žemas dėstymo lygis. Tai dar gali būti viena priežastis, kodėl Vilniaus ir Šalčininkų rajonų tėvai nenori leisti savo vaikų į šias mokyklas. Todėl LDDP frakcijos seime ir lenkų sąjungos Lietuvoje atstovų priekaištai švietimo ir mokslo ministeriui dėl numatomų reformų neturi loginio pagrindo.

Manome, jog būtina siekti, kad būtų sudarytos analogiškos sąlygos mokyti gimtąją kalbą lietuviams, gyvenantiems etninėse Lietuvos žemėse, lyginant su sąlygomis, kurias turi tautinės mažumos, gyvenančios Lietuvoje. Be to, manome, kad dabartinė opozicija seime ir jos satelitai sutiks, jog tvarkos įvedimas švietimo sistemoje yra ne kaimyninių valstybių, o Lietuvos problema.

Vytautas Nezgada,
Lietuvos vienybės (Baltic Unity) organizacijos valdyba

LINKĖJIMAI

Skubu atnaujinti savo prenumeratą 1997 metams ir siunčiu čeki \$50. Sveikinu pradėjus naujus metus. Linkiu visam "TŽ" štabui sėkmės, sveikatos, kad šviesūs žiburiai mus lankytų, džiugintų ir pajauirintų gyvenimo dieneles.

"TŽ" iki šiol buvo tikrai šviesūs žiburiai, išlaikę įdomų turinį, spaudos etiką, taikos ir sugyvenimo kelią išėivijos lietuvių, organizacijų, veikėjų tarpe. Jie laukiami, mieliai skaitomi. Tad jie ir toliau teapšviečia kelius į šviesesnę ateitį tiek išėivijai, tiek ir Tėvynei Lietuvai. Nuoširdžiai Jūsų,

Jurgis Janušaitis,
Port Orange, FL

Registruota masažo terapeutė

Ramona Girdauskaitė, B.Sc., R.M.T.

20 High Park Blvd., Toronto.

Gydomas masazas ("Craniosacral Therapy")

Priima pasientus pagal susitarimą

Telefonas 416 536-5437

Su gydytojo nurodymu dauguma privačių sveikatos draudos bendrovių (extended health care benefits) gydymą masazą padengia pilnai ar iš dalies.

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)

Mississauga, Ontario L5G 3H7 Tel.: 905 271-7171

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7

(Priešais Lietuvių Namus)

Tel.: 416 530-1070

Dantų gydytoja

ASTA E. GRINIS-VAIDILIENĖ, D.D.S.

3101 Bloor Street West, Suite 308,

Toronto, Ontario M8X 2W2

(trys blokai į vakarus nuo Royal York)

Telefonas 416 237-1273

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.

(Orthodontist)

2373 Bloor Street West

(Prie Jane St.)

Telefonas

416 763-5677

Advokatas

VIKTORAS E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A., P. Eng.

27 John St., Second Floor

Weston, Ontario M9N 1J4

(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Tel. 416 240-0594

Lengvai pasiekiamas
autobusu nr. 79 (Scarlett
Road) nuo Runnymede
požeminio stoties.

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

PACE, JOHNSON

2 Jane Street, Suite 500

(Bloor ir Jane gatvių kampas)

Toronto, Ontario M6S 4W3

Tel. 416 762-7393

Fax 416 762-0231

CHAMNEY • MC WILLIAMS • DRESHER

CMD Insurance Services

Dėl visu rūšių draudos Jūs galite kreiptis į Walter Dresher (Drešerį), taip pat naujos automobilio ir namų draudos reikalais; į Rimą Drešerienę kreiptis jau apdraustų automobilio ir namų reikalais ir į Ričardą Drešerį – dėl visų komercinių draudų. 1945 Dundas St. E., Suite 215, Mississauga, Ontario, L4X 2T8

Tel. 905 624-4866, 1-800-665-3406

FAX 905 624-8238

Chamney McWilliams Inc.

Nekilnojamo turto įkainojimas – mortgičių, mokesčių, turto ir kt. Kreiptis į Rick Drešerį tel. 416 233-3334

DRESHER Appraisal Ltd.

Nekilnojamas turtas. Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į Valterį ar Rick Drešerius

Tel. 416 233-3334

DRESHER Real Estate Ltd.

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. DAUGINIS – telefonai 416 762-4232, 905 822-7376

Lilija Pacevičienė – telefonai 416 762-4232, 519 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

2 Jane Street, Suite 204 (kampas Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3

416 762-4232 FAX 416 762-5588

TORONTONT

Anapilio žinios

– Praėjusį sekmadienį, sausio 26, meldėmės už visų krikščionių vienybę. Be to, visi lietuviai kviečiami dalyvauti ekumeninėse pamaldose, sausio 29, trečiadienį, 7 v.v. Prisikėlimo parapijos šventovėje. Tai puiki proga savo dalyvavimu išreikšti paties Kristaus troškimą, "Kad visi būtų viena" ir taip rengtis krikščionybės 2000 metų sukakčiai.

– Sausio 19 pakrikštyta Bagdono ir Astros (Skupaitės) Tatarsky dukrelė Viktorija-Antanina.

– Mūsų parapijos KKL moterų draugijos skryčiaus susirinkimas įvyks vasario 9, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių Anapilio parodų salėje. Visos narės kviečiamos dalyvauti.

– Anapilio parapijos tarybos kultūrinė sekcija ruošia muzikos ir kitų meno sričių studentų koncertą balandžio 6, sekmadienį, 12.30 v.p. Anapilio salėje. Norintieji dalyvauti prašomi skambinti Slavai Žiemelytei tel. 905 823-7261.

– Pirmajai Komunijai pasiruošimo pamokos vyks sekmadieniais po 9.30 v.r. Mišių klebonijoje. Pamokas praveda Vytautas Staškevičius.

– Ses. Ignės paskaitų ciklas suaugusiems "Ką aš tikiu?" pradėtas praėjusią savaitę. Sekantis suėjimas bus sausio 28, antradienį, 7 v.v. Anapilio mažojoje salėje. Paskaita bus kartojama Vilniaus rūmose sausio 29, trečiadienį, 1 v.p.p., bet nebus kartojama Prisikėlimo parapijoje, nes tuo metu pramatytos ekumeninės pamaldos.

– Mišios vasario 2, sekmadienį, 9.30 v.r. už Aleksandro ir Zuzanos Stančikų sveikatą, 11 v.r. už parapiją. Wasagoje 2 v.p.p. už Butkų mirusius.

Lietuvių Namų žinios

– Sekmadienio, sausio 26, popietėje dalyvavo 153 asmenys. Svečių knygoje pasirašė Giedrius Krištopaitis iš Šiaulių, Liudas Vyšniauskas iš Jurbarko. Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN valdybos narys T. Stanulis.

– LN valdybos posėdis – vasario 6, ketvirtadienį, 7 v.v.

– Vasario 1 d., "Lokyje" bus "Lietuviška valandėlė" nuo 1 v.p.p. iki 3 v.p.p. Programą atliks L. Turaitė.

– Vasario 9, sekmadienį, 1 v. p. p. šaukiamas LN vyrų būrelio valdybos posėdis. Bus aptariami ateinančio renginio reikalai. Negalintys dalyvauti prašomi pranešti T. Stanuliiui tel. 769-1616. Dalyvavimas būtinas.

– Lietuvių Namuose dar yra likusių medinių kėdžių. Kreiptis į administraciją 532-3311.

– Primename "Lokio" svetainės lankytojams apie pasiūlymų bei pageidavimų dėžutę. Jei kas turi naujų sumanymų, siūlome pasinaudoti šia dėžute.

– Aukos Slaugos namams priimanoms Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siūsti tiesiog: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ontario, M6P 1A6.

"Angeliukų" chorui auškojo: \$20 – G. Sprainaitienė, J. J. Valiuliai.

Šv. Jono lietuvių kapinėms auškojo: \$100 – M. Elijošienė; \$30 – O. Polgrimenė (a.a. S. Burdinavičiaus XV mirties metinių progą).

Kanados lietuvių muziejaus-archyvo išlaikymui B. Čepaitienė auškojo \$1,000 a.a. Kazimiero Čepaičio atminimui; dr. J. Burba – \$30. Labai dėkui, kad palaikote vienintelį Kanadoje lietuvių muziejų. Vėdėja

PADĖKA

1996 m. lapkričio 26 d. Visagalis pašaukė pas save mūsų motiną a.a. Julijoną Pečiulienę. Dėkingi esam visiems, kurie applanėkė velionę laidotuvių namuose, pasimeldė už jos vėlę, užprašė Mišias, pagerbė gėlių vainikais ir aukojote našlaičių globai.

Dėkojame dvasiškiams už maldas koplyčioje, gedulines Mišias šventovėje ir apeigas prie kapo duobės. Ypatinga padėka vyrų chorui "Aras" su vadove Lilija Turaitute už motinos pagerbimą įspūdingu giedojimu šventovėje. Dėkingi Janinai Gurlkieni už laidotuvių pietų paruošimą ir artimiems draugams už pyragus.

Ačiū visiems už pareikštą užuojautą asmeniškai, raštu ir spaudoje.

Aldona Stungurienė ir Vytautas Pečiulis su šeimomis

Prisikėlimo parapijos žinios

– Sekmadienį, sausio 26, per 10.15 v.r. Mišias grojo birbynininkas Antanas Smolkskis iš Lietuvos.

– Sausio 22, parapijoje prasidėjo paskaitų ciklas "Ką aš tikiu", kuris skirtas popiežiaus paskelbtiems Jėzaus Kristaus metams įprasinti. Paskaitoms vadovauja ses. Ignė.

– Ateinantį sekmadienį 9.15 ir 10.15 v.r. vyks Mišios jaunoms šeimoms ir jaunimui. Jos bus laikomos kiekvieną pirmąjį mėnesio sekmadienį. Po Mišių rengiami religinio turinio užsiėmimai 8-13 metų vaikams.

– Parapijos tarybos religinės sekcijos iniciatyva Gavėnios trečiadieniais vyks religinis seminaras, pavadintas "1997-ieji Jėzaus Kristaus metai". Vakaraus 7 val. bus aukojamos Mišios, paskui – temų pristatymas ir diskusijos.

– Metinėms Gavėnios rekolekcijoms vadovaus Lietuvos pranciškonų vyresnysis T. Benediktas Jurčys, OFM. Rekolekcijų tvarka: kovo 20 (ketvirtadienį) ir kovo 21 (penktadienį) – 9.30 v.r. ir 7 v.v. – Mišios ir pamokslai; kovo 22 (šeštadienį) – 9.30 v.r. ir 4 v.p.p. – Mišios ir pamokslai. Sekmadienį, kovo 23, rekolekcijų vedėjas sakys pamokslus per visas Mišias.

– Vasario 1-oji – pirmasis mėnesio šeštadienis. "Gyvojo Rožinio" draugijos nariai dalyvauja Mišiose 11 v.r.

– Vasario 9, sekmadienį, po 10.15 v.r. Mišių parodų salėje parapijos taryba susitiks su parapijos moksleiviais, gimnazistais, studentais. Norima pristatyti parapijos ateities planus ir sužinoti jaunimo rūpesčius bei pageidavimus.

– Klebono kvietimu, parapijos tarybai pritarus, seselė Ignė Marijošūtė paskirta Prisikėlimo parapijos religinio švietimo direktore.

– Kun. Julius Sasnauskas, OFM, pustrėčių metų praleidęs Toronte ir čia priėmęs kunigystės šventimus, pranciškonų vadovybei nusprendus, vasario 17 d. grįžta į Lietuvą, kur dirbs pranciškonų sielovadoje.

– Rugpjūčio 18-24 d.d. Paryžiuje vyks Pasaulinė jaunimo diena, sušaukta popiežiaus Jono Pauliaus II iniciatyva, kurioje dalyvaus ir Toronto jaunimo atstovai. Smulkesnės informacijos teirautis pas kun. E. Putrimą, tel. 416 533-0621.

– Mišios sekmadienį, vasario 2, 8.15 v.r. už a.a. Mykolą ir Petronelę Kiškūnus; 9.15 v.r. už a.a. Alfonsą Simonavičių ir a.a. Olgą Murnikienę; 10.15 v.r. už Tamošiūnų šeimos mirusius, a.a. Bronių Genčių, a.a. Kazimierą Mačionienę; 11.30 v.r. už parapiją ir visus parapijiečius.

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvo valdyba praneša, kad nuo 1997 m. sausio mėn. 15 dienos kooperatyvo vedėjo pareigas iš Ramūno Underio perėmė Rita Norvaišaitė. Rita jau yra išdirbus kooperatyve 16 metų ir ėjusi vedėjo pavaduotojos pareigas su atsakomybe už visą sąskaitybą.

Daugiau kaip 60 asmenų atsiliepė į kvietimą dalyvauti religinių temų paskaitų cikle. Pirmame suėjime visose trijose vietovėse (Anapilio ir Prisikėlimo parapijose bei "Vilnius Manor") buvo pristatomas trimėčio pasiruošimas 2000-siems suaktuviniams metams ir jo reikšmė mums. 1997 metai paskirti išmąstyti į Jėzų – įsikūnijimą ir Išganymą. Nutarta rinktis paeiliui kas savaitę bent 4-6 kartus. Temai gvildinti bus skiriamas ypatingas dėmesys Šventam Raštui, kuris tebėra dar vis nepakankamai pažįstamas tikėjimui gilinti šaltinis. Kviečiamas susidomėti ir įsijungti. Artėjant tūkstantmečio pabaigai, Šv. Tėvas Jonas-Paulius II skiria ypatingą dėmesį būtinumui, kad visi krikščionys ugdytų broliškumą dvasiškai ir glaudžiau bendrautų. Kvietimas rūpintis ekumeniniu bendravimu ir veikla teranda atgarsį mūsų širdyje ir gyvenime. Ses. Ignė

Eleonora Kimsienė su šeima savo vyro a.a. dr. Antano Kimsos 10-tų mirties metinių prisiminimui "Tėviškės žiburiams" auškojo \$25.

Atitaisydas "TŽ" nr. 4 "Lietuviai pasaulyje" skyriuje rašoma, kad "Aušros" žurnalo vyr. redaktorę Aliciją Sitarskienę pakeitė Irena Kasperavičiūtė. Turi būti Gasperavičiūtė. Atsiprašome.

REIKALINGA rusiškai kalbanti moteris, kuri gyventų mūsų namuose ir prižiūrėtų sergančią moterį bei atliktų namų ruošos darbus. Skambinti tel. 905 738-5530.

VASARIO 16-SIOS MINĖJIMAS

įvyks vasario 16, sekmadienį, 4 valandą po pietų

ANAPILIO salėje (2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont.)

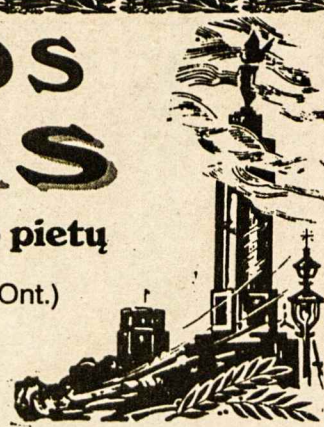
Pagrindinis kalbėtojas – Lietuvos seimo pirmininko pavaduotojas **FELIKSAS PALUBINSKAS**.

Programoje: pynė "Tykliai, tykliai Nemunėlis teka".

Atlikėjai: Toronto tautinių šokių ansamblis "Gintaras", Toronto choras "Volungė", Toronto

Maironio mokyklos kanklininkės.

Rengia – KLB Toronto apylinkės valdyba

Mažosios Lietuvos moterų draugijos tradicinis

ŠIUPIŅYS

vasario 11, antradienį, 7 val. vak.

Toronto Prisikėlimo parapijos salėje

Visus dalyvauti maloniai kviečia –

Įėjimas – \$18.00
(vakarienė su vynu).
Meninę programą atliks Toronto lietuvių vyrų choras "Aras".
Turtinga loterija.

RENGĖJOS

Toronto Maironio mokykloje tėvų diena įvyks vasario 1 d.

Kviečiame tėvelius pasikabinti su auklėtojais ir atsiimti vaikų pažymėjimus šia tvarka: pavarės nuo A iki M 9.30-10.30 v.r.; nuo N iki Ž 11-12 v.r. Prašome apsilankyti ir pasidalinti liet.

švietimo rūpesčiais. Vėdėja

Šeštosios pasaulinės žiemos olimpinės žaidynės žmonėms su negalia prasideda ši savaitgalį, vasario 1 d. ir tęsiasi iki vasario 8. Lietuvos grupę atstovaus sausio 28 d. Tos grupės susitikimas su Toronto lietuvių įvyks sausio 31, penktadienį. Prisikėlimo parapijos salėje.

Visi kviečiami, ypač jaunimas, tame susitikime dalyvauti. Bus užkandžių, lengvų gėrimų. Įėjimas laisva auka. Šio vakaro metu bus pristatytas galutinis žaidynių tvarkaraštis.

Sekmadienį, vasario 2, svečiais iš Lietuvos dalyvaus Mišiose 10.15 v.r. Prisikėlimo šventovėje. Vasario 9 d. jie dalyvaus Mišiose 9.30 v.r. Lietuvos kankinių šventovėje Mississaugoje. Po pamaldų aplankys Anapiliję įsikūrusias lietuvių institucijas.

Tikinčiosios Lietuvos diena, kurią kasmet skelbia Kanados lietuvių katalikų centras, šiais metais yra kovo mėn. 2 d., sekmadienį. Parapijos ir visi tinkintieji prašomi tą dieną kuo iškilmingiau paminėti ir sukaupiti savo maldas už Lietuvą, kad ji pajėgtų nugalėti sunkumus ir eiti pirmyn religinio, tautinio bei valstybinio atgimimo keliu. Visi kviečiami prisidėti savo aukomis, kurios bus persiustos į Lietuvą katalikiškai veiklai stiprinti.

Kanados lietuvių katalikų centras

A.a. Vaitiekiaus Gatavecko atminimui pagerbti "Dvasinės pagalbos jaunimo centrui" – *Klaipėdoje* auškojo: po \$50 – Benjaminas Gataveckienė, L. Gaibisels, A.S. Kiškūnai, R. Bekerienė; \$40 – J.O. Gataveckai; \$30 – P.S. Ročiai; po \$25 – D.N. Smith, V. Jesinevičienė; po \$20 – B. Galinienė, Ihor. N. Lomata, dr. S.E. Čepai, L.P. Bigauskai, E.A. Abromaičiai, V.H. Puodžiūnai, J.A. Petrauskai, B. Kasparavičienė, J.Z. Didžbaliai, V. Birštonas, K. Kaminskienė, J.R. Karasiejai, P. Čiurlys; po \$10 – M. Karasiejienė, B. Sapjonienė, V.B. Simonetta, G. Gaiztutienė, S. Zaviienė, A. Zarembaitė, E. Simonavičienė, E. Valeška, Aldona Valienė, J. Gačionienė, B.J. Danaičiai, L.J. Dūdosi, A.P. Skilandžiūnai, A. Grigonis; po \$5 – A. Jonušas, P.K. Abromaičiai, G. Bijūnienė, M. Pranaitienė. Iš viso surinkta \$740.

A.a. Jonas Žalapis, Sibiro tremtinys, mirė 1996 gruodžio 7 d. Štetine, Lenkijoje. Reikšdami užuojautą dukrai Bernardetai Pečiulienai Kanadoje, "Tremtinių grįžimo fondui" paukojo \$200 šie asmenys: A. Artičkonis, R. Bekerienė, V.T. Gražuliai, P.Z. Jonikai, S.M. Jukubaičiai, P.M. Krilavičiai, V.D. Kuliečiai, K.E. Latviai, S.I. Maksimavičiai, M. Petronis, V.I. Pečiuliai, R.R. Pečiuliai, K.A. Pajaujai, Putvio šaulių kuopa, V. Rūksys, J. Rovas, V. T. Samonai, R. Smalenskas, A. A. Stunguriai, F. G. Šiaučiučiai, P. V. Šidlauskai, V. O. Valinčiai. Tremtinių vardu dėkojame už auką velionies šeimai ir visiems aukojusiems. KLKM dr.Jos centro valdyba

Maloniai kviečiame visus į šokių ir pasilinksminimo vakaronę

"ROŽIŲ VAKARAS"

1997 m. vasario 8, šeštadienį, 7 v.v.
Toronto Prisikėlimo parapijos salėje
(1011 College Street)

Veiks baras ir loterija. Trumpa programėlė. Gros naujas orkestras "Mandrivka".

Įėjimas \$10 asmeniui. Dėl bilietų teirautis vakarais pas Juliją Adamonytę 416 763-4013 arba Dailią Vaškevičiūtę 416 252-9157.

Rengia – Toronto lietuvių choras "Volungė"

Peel apylinkės sveikatos apsaugos skyrius rengia informacinį susirinkimą trečiadienį, vasario 12, 7 v.v. vidurinio amžiaus moterų sveikatos klausimais. Keturių trumpos paskaitos tema "Taking Care...Taking Charge" bus pristatomos 2227 South Millway patalpose Mississaugoje. Klausytojų skaičius ribojamas, norintys/čios dalyvauti prašomi/os skambinti 905 840-1333.

Įvairios žinios

Linus Kojelis, JAV-Baltijos fondo pirmininkas, 1996 m. pabaigoje keliams mėnesiams išvyko į Vilnių organizuoti Lietuvos vyriausybės ir Lietuvai finansinę paramą teikiančių valstybių bei tarptautinių organizacijų atstovų konferenciją, kurios tikslas – aptarti finansinės paramos reikalus, kad būtų nukreipta į svarbiausius demokratines valstybės poreikius ir laisvos rinkos reikalavimų įgyvendinimą.

Numatyta diskutuoti ir susitarimo siekti šiais klausimais: ekonominė krašto plėtra ir užsienio investicijos, monetarinė politika, bankininkystė, energetika, žemės ūkio vystymas, savivaldybės ir miestai, teisėtvara ir kova su korupcija, socialinių bei ekologinių problemų sprendimas. Pasitarimuose su Lietuvos vyriausybe dalyvaus JAV, Kanados, Europos sąjungos valstybių, Pasaulio banko, Soros fondo ir kitų tarptautinių organizacijų atstovai.

Šią JAV-Baltijos fondo paruoštą programą finansuoja JAV Tarptautinio vystymo agentūra (USAID). Linus Kojelis paskirtas konferencijos paruošimo ir pravedimo vyriausiu koordinatoriumi. Iš šio projekto išjungti krašto gynybos ir tautinio saugumo klausimai.

Audronė Pakšienė, JAV-Baltijos fondo inf.

PIRKSIU pianiną geroje būklėje. Prašau siūlyti tel. 905 848-9628.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei pataisymų bendrovė, atlieka įvairius staliaus, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonios kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektrės gedimus. Stato lauko verandas, tvoras. Garantuojamos priemonės kainos ir darbo kokybė. Skambinti Robertui Melkui. Tel. 416 760-7181.

Dienraštis "Los Angeles Times" 1997. I. 13 išspausdino savo redakcijos nario Craig Turner straipsnį "Nacių medžioklė Kanadoje". Jame autorius aprašo niujorkiečio privataus detektyvo pastangas surasti buvusius žydų naikintojus, apsigyvenusius Kanadoje. Minėtasis detektyvas Steve Rambam (ar tai tikra jo pavardė, nėra), pasivadinęs fiktyvaus universiteto profesoriumi, renkančiu medžiagą savo veikalui apie žydų naikinimą II D. karo metu, applanęs net keliolika tokių asmenų. Pasiremdamas dar sovietiniais laikais gauta medžiaga, Kanadoje įsiai radęs daug karo nusikaltėlių, nes Kanada pokario metais lengviau įsileisdavusi nacių talkininkus negu žydus, nes vengdavusi komunistų. Dėl to Kanada tapusi nacių talkininkų prieglobstyje. Jos vyriausybė nesistengianti jų nubauti ar deportuoti. Tokių tarpe esama ir lietuvių (mini tik vieną pavardę).

Straipsnio pabaigoje autorius rašo, kad S. Rambam jaunystėje buvęs kovingas žydų veikėjas, priklausęs organizacijai "Jewish Defence League", buvęs suimtas už sprogmenų panaudojimą. Kurį laiką talkinęs dabartiniam Izraelio premjerui B. Natanyahu, kai šis buvo Izraelio atstovų Jungtinėse Tautose.

Pažymėtina, kad apie minėtąjį detektyvą žymiai plačiau rašė "The Jerusalem Post Magazine" 1996. XI. 22. Ten buvo suminėtos net kelios lietuviškos pavardės.

Kanados televizijos žurnalistas, susidomėjęs S. Rambam paskelbta medžiaga, patikrino dalį jo apklaustų asmenų ir rado, kad kai kurie jo atpasakoti pareiškimai yra netikslūs, iškreipti, stokoiantys pasitikėjimo.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas). Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323.

CANDLELIGHT CATERING gaminamas maistas pokyliams, vestuvėms, mergvakariams, krikštynoms ir pusryčiams. Parūpinam gėtos. Skambinti tel. 416 622-9753 Joanai Bubulienai.

• Kas neskaitys lietuviškos spaudos, bėga ir nuo Lietuvos

MONTREALQUE

Algimantas Eimantas iš Otavos sausio 12 d. Aušros Vartų parapijos salėje padarė pranešimą. Jis Lietuvoje du mėnesius aktyviai dalyvavo seimo priešrinkiminiame vajuje. Apvažinėjo daugelį miestų ir mažesnių vietovių, ragindamas rinkėjus balsuoti. Teko išklausti gyventojų įvairius skundus ir sutikti praradusius bet kokias geresnio gyvenimo viltis. Prieš dešiniąsias partijas buvo aštriai kovojama per spaudą, radiją ir televiziją, nes šios žiniasklaidos priemonės yra daugiausia kairiųjų rankose. Nepagailėta šmeižtų, melagingų gandų. Žmonėms suklaidinti buvo pristiegta mažų partijų, žinomų partijų artimais vardais. Balsavimo lapai buvo didžiuliai su daugybe pavardžių, kad žmonės nebesiorientuotų, už ką balsuoti. A. Eimantas pabrėžė, kad Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) partija turi savo skyrių Kanadoje, kurio centras yra Toronte. Kitose Kanados vietovėse yra šios partijos židiniai. Tokį židinį

Montrealyje žada sudaryti Rita Dirsė. Ji ir suorganizavo šį A. Eimanto vizitą. Susitikimas su svečiu baigtas kava su pyragaičiais.

Kanados paštas ir šiais metais iš Lietuvos vaikų gautus Kalėdų seneliui laiškus perdavė Nijolei Bagdžiūnienei atsakyti. Geriau sakant, tik užrašyti lietuviukams adresus. Vaikai dovanų negavo, bet visi gavo atsakymus, paruošus Kanados pašto taisyklą lietuvių kalba. Nijolė su seselės Juditos pagalba atsakė į 5400 laiškus. Kai kurie vaikų laišukai, ypač našlaičių arba netvarkingų šeimų, buvo jaudinantys.

Kun. Kazimieras Ambrasas, SJ, ilgiam laikui išvyko spaudos reikalais.

Diana ir Audrius Žibaičiai silaukė antrojo sūnelio.

A.a. Elena Goričienė, 85 m. amžiaus, persikėlusį pas dukterį į Vanuverį, mirė sausio 16 d. Ten ir palaidota. Liko vyras, duklė, sūnus ir kiti giminės. B.S.

LITAS
Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827 **FAX: 766-1349**

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai – Automobilai – Prekyba – Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

Tel. 514 722-3545 **FAX 514 722-3546**
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 514 256-5355

Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas nepareigoja apsidrausti.

Tėvynės sąjungos seimo...

(Atkelta iš 9-to psl.)

\$20 - G. Agurkienė, S. Alekna, E. Ališauskas, U. Apanavičienė, P. Arlauskas, D. Augaitis, A. Augustine, V. Balnienė, I. Baltakienė, R.O. Barisa, M.P. Barteška, V. Birgelienė, G. Breichmanas, D. Bružienė, J. Budrys, J. Butkus jr., M.S. Bušinskai, B. Čepaitis, D.K. Čerškus, B. Čizikas, J. Derlutenė, Z. Didžbalis, B. Dirse, R. Dirse, S. Domeika, A. Dudonis, R. Dumčius, A. Gailius, M. Galinauskas, N. Genotienė, P. Girnius, J. Greičiūnas, K. Gudžiūnienė, J. J. Jakaitis, S. Jankauskas, P. Jonikas, J. Jurcevičius, P.E. Jurgutis, A. Jusys, R. Kanopa, V. Karauskas, S. Karnas, J. Kažemėkas, V. Kėžys, G. Kirnasas, D. Klībinaigaitienė, A. Krakaitis, O. Krasauskas, L. Kupelskis, I. Lang, V. Lapaitienė, A. Lemėžys, B. Lukošius, I. Lukoševičienė, A. Matulis, V. Matulaitis, G. Melnikas, K. Meškauskienė, G. Mitalas, H. Naujokas, A. Norkus, D.M. Norkus, B.V. Paulionis, J. Paškevičienė, V. Piečaitis, A.V. Povilonis, B. Prakupienė, S. Prancūnas, V. Prišcepionka, M.A. Pusedėriai, V. Radzius, I. Repečienė, J. Rinkūnienė, J. Rukša, A. Rūta, P. Sakalas, V. Sakas, V. Šerkšnys, G. Skaitys, V. Skilandžiūnas, L. Šmitas, I. Stasiulis, M. Statulevičienė, J. Staškus, E.J. Steponas, A.B. Stonkai, J. Stonkus, D. Stukas, B. Tamoliūnienė, M. Tamulaitienė, R. Tumpa, S. Urbonavičius, V. Vaitkus, J. Vieraits, J. Yčas, A. Zalagėnas, D. Žemaitienė, P. Žulys, \$15 - V. Melynys, K. Milleris,

\$10 - A. Augaitienė, R. Augustinavičienė, L. Baziliauskas, O. Bivainienė, V. Bruzgis, A. Budininkas, J. Buivydas, M. Bulvičienė, A. Čepaitienė, E. Čepienė, V. Česna, A.S. Danaitis, S. Dargis, B. Donahue, D. Donahue, V.J. Duobaičiai, K. Gaputis, B. Jakubonienė, B. Jankauskienė, V. Jasiukevičius, M. Jonikas, E. Katilienė, L.P. Kažemėkai, J. Kažemėkienė, A. Keličius, T. Kochanka, G. Kocienė, V. Kolyčius, V. Krilavičiūtė, V. Kulnys, V. Kuzmarskienė, I. Maccevičienė, R. Masionis, B. Maziliauskienė, A. Mašalienė, S. Mažeika, N. Pečiulytė, J. Pyragius, A. Puteitis, N. Racevičienė, J. Radžiūnas, K. Raudys, J. Repečka, B. Romeikienė, A. Ruginis, N. Siminkevicienė, A. Šimkienė, R. Simonavičienė, V. Skukauskas, T. Tarvydas, E. Tribinevičienė, A. Vaišvila, J. Valiukienė, A. Vingevičius, S. Zadurskienė, M.J. Zakeckai, A. Žemaitienė, M. Zubrickienė, \$5 - E. Bartminas, R. Bukauskas, M. Empakeris, A. Godelis, J. Ivanauskas, I. Kalinkevičienė, K. Keparutis, G. Kobelskienė, Z. Kučinskas, R. Rimkevicienė, S. Škėma, R. Vaz, J. Žadeikis, \$4 - V. Akelaitis.

Krikščionių demokratų partijai: \$200 - B. Navalinskas.

IŠNUOMOJAMAS dviejų miegamųjų butas daugiabučiam pastate "Estorada", 228 Galloway Road, Scarborough, Ont. Graži upelė dauba, susijungianti su sklypu, patogus susisiekimas ir apsidirkti, patrauklus 5 aukštų geros kokybės 60 metų pastatas, dviejų erdvių miegamųjų butas, privatus balkonas, požeminė autoaikštė, šaldytvas, virimo krosnis. Skambinti: 416 287-0025 8 v.r. – 3 v.p.p. nuo pirmadienio iki penktadienio.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu - sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.